

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 16, 1976 Nr. 141

Sovietų autoritetas pas arabus smunka

Damaskas. — Ar Sirija eina Egipto keliu? Toks klausimas kyla Sirijos sostinėje reziduojantiems diplomatom. Sovietų Sąjungos autoritetas šioje šalyje pasiekė labai žemą laipsnį. Reikia tik atsiminti, kad likus tik kelioms valandoms iki Kosyginio atvykimo į Damaską, sirų tankai pradėjo riedėti į Libaną. Tai buvo ne tik šurpimas sovietų premjerui, bet tiesiog įžeidimas, rašo "NYT".

Kad sovietai nepritaria invazijai, rodo ir tas faktas: keli šimtai arabų studentų, studijuojančių Maskvoje, surengė demonstraciją ir buvo apsupti Sirijos ambasada. Sovietijoje be palaiminimo iš viršaus ir paskatinimo to niekas nedarytų.

Moskva sukoncentravo savo

dėmesį į Siriją ir palestiniečius po to, kai Egiptas išvarė rusus, nutraukė draugystės sutartį ir pradėjo savo nepriklausomą užsienio politiką. Būtų dar palankesni Maskvai Libija ir Irakas, bet tie kraštai per daug radikaliūs, ir sovietai dar neranda prie jų priėjimo, prisipažįsta patys rusai. Sirams ir palestiniečiams sovietai teikia ginklus, ir dabar tie ginklai buvo panaudoti vienu prieš kitus. Rusams to buvo per daug, ir Tass paskelbė įspėjimą sulaukyti mūšius, nesikišti svetimais į Libano naminių karą.

Įspėjimas buvo taikomas ne vien sirams, bet ir pranciūzams, kurie žadėjo pasiųsti savo dalinius, ir Amerikos šesťajam laivynui, esančiam Viduržemio jūroje. Toje pat jūroje sovietų laivynas taip pat įsitvirtinęs, bet

to Tass neminėjo. Diplomatai pastebėjo gan aštrų sovietų įspėjimo toną: "Viduriniai Rytai yra daug arčiau Sovietų Sąjungos negu tų kraštų, kurie tai ketina daryti", vadinasi, Vakarai neturi kištis, gali kištis tik sovietai.

Sovietų pasimetimas ir nežinojimas kas daryti pastebimas pas elinų pilietį, ne vien diplomata. "Sovietų ginklas prieš rusų ginklą", nusistebi maskvietis, pasiklausęs užsienio radijo, ir jam kyla klausimas: kas nors yra negerai su mūsų politika Sirijos atžvilgiu.

Kitomis žiniomis, Sirija buvo paprašius Maskvos finansinės paramos žygiui į Libaną. Nesulaukė nei paramos, nei atsakymo.



Sirijos ūkininkai. Tolumoje matyti Hermon kalnas, 9,232 pėdų. Senajam Testamente jis vadinamas Siono kalnu. Jo sniegas tirpdamas upeliais teka į Jordaną.

S. Arabija prašo raketų

Washingtonas. — Saudi Arabija paprašė iš Amerikos parduoti 1,900 Sidwinder raketų, paleidžiamų iš lėktuvo ir lėktuvų. Prieš tai buvo pranešta apie pardavimą 16 baterijų Hawk raketoms, skirtoms priešlėktuvinėi apsaugai. Tokiu būdu Saudi Arabija bus geriausiai apsirūpinusi priešlėktuviniais ginklais.

Pentagonas be Kongreso sutikimo parduoti raketų negali. Yra daug Izraelio draugų, tai laukiama, kad debatai dėl raketų pardavimo Kongrese sukels karštų ginčų. Saudi Arabija prašo tų ginklų, bijodama, kad gali kilti karas su Iraku.

Slaptas filmas iš Maskvos

Londonas. — Pirmadienį britų televizija rodė slaptą filmą, iššmugeliuotą iš Maskvos. Filme buvo parodytos žydų ir vokiečių demonstracijos, reikalaujančios leidimo emigruoti. Prie Vakarų Vokietijos ambasados 1974 susirinkę vokiečiai buvo iškėlę plakatus su užrašu: "Duokite mums laisvę išvykti. Esame vokiečiai ir norime į Vokietiją".

Manila. — Amerika ir Filipinai atnaujino derybas dėl bazių. Ambasadorius William Sullivan sakė, kad Amerika negalės Azijai padėti gintis, jei neturės gerų bazių. Bazės Filipinuose kaip tik labiausiai ir patarnautų patiemis Filipinams.

Didžiausi NATO entuziastai

Washingtonas. — Amerikos politikos planotojai susidūrė su paradoksu: Kinija, Jugoslavija ir Rumunija yra didesni stipraus NATO entuziastai negu kai kurie Europos sąjungininkai, to pakto nariai, rašo "U.S. News" 6/21.

Bernas. — Šveicarijos sostinėje susitiko Graikijos ir Turkijos atstovai. Veda derybas dėl Egėjo jūros teisių. Po visą jūrą išbarstytos salos priklauso Graikijai, ji savinasi ir veikia vandenis. Turkijai lieka tik rytiniai pakraščiai, ir ginčai dėl jūroje užtiktos naftos vis didėja.

Carteriui trūksta tik 30 balsų

Washingtonas. — Jimmy Carter vakar turėjo jau 1,475 delegatus, arba trūko tik 30 balsų, kad laimėtų demokratų nominaciją. Už jį pasisakė ir savo delegatams patarė balsuoti ir Morris Udall. Vienintelis, kuris "nepasiduoda" yra Kalifornijos gubernatorius Edmund Brown.

Bombos laiškuose

Washingtonas. — Vieu metu 12 korporacijų vadovų gavo laiškus su bombomis. FBI žiniomis, tai yra dalis šantažo, grasinimas korporacijoms, kad jos teroristams mokėtų pinigų, jei nenori to paties susilaukti: "Mokėk pinigų arba mirk". Trys bombos paštu atėjo ir į Chicago. Išsiuntimo vieta buvo Texasas. New Yorke keturios moterys sekretorės buvo sužeistos, kai mėgino laiškus atidaryti.

Sir Harold Wilson

Londonas. — Harold Wilson, neseniai pasitraukęs iš premjero pareigų, karalienės Elžbietos II buvo paskelbtas lordu ir bus tituluojamas Sir.



Harold Wilson

SIRIJA NESITRAUKIA IŠ LIBANO

Jos armija vos 6 mylios nuo Izraelio, bet Izraelis pavojaus iš to nemato

Kairas. — Palestiniečių vadas Yassar Arafat išskrido į Saudi Arabiją, ieškodamas pritarimo stūlymui, kad Sirija pasitrauktų iš Libano. Prieš tai jis aplankė Libijos ir Alžirijos vadus, buvo susitikęs ir su Egipto prezidentu Anwar Sadatu.

Arabų lyga, 20 valstybių, sutarė į Libaną pasiųsti neutralius dalinius, kurie turėtų pakeisti sirų kariuomenę. Sirija tam irgi pritarė, bet nesiskubina trauktis. Priešingai, kai kuruose frontuose stumiamasi pirmyn. Nuo Izraelio sienų vakar buvo vos 6 mylios, užėmė Rachaya, palestiniečių įsitvirtinimus, iš kur jie užpildinėdavo Izraelį. Izraelio užsienio reikalų ministras Yigal Allon ir dabar pareiškė, jog tiesioginio pavojaus nemato ir nežada imtis atitinkamų apsaugos priemonių.

Libane veikia "paliaubos", bet per vieną naktį į antradienį susisaudymuose žuvo 28 žmonės, sužeistų 52, o per paskutinę parą žuvusių buvo 70, sužeistų 140.

Palestiniečiai kreipėsi į Tarpautinį raudonąjį kryžių prašydami valstų ir maisto, nes juos laiko užlokovę sirai.

Yra žinių iš Irako, kad tenai vis daugiau siunčiama kariuomenės į Sirijos pasienį. Norima paspausti Damaską, kad atitrauktų savo dalinius iš Libano.

Surado pagrobta prekybininką

Roma. — Italų teroristai pirmadienį buvo pagrobę mėsos prekybininką Giuseppe D'Ambrasio, bet policija susekė, kur jis buvo laikomas, antradienį įsiveržė į teroristų būrį ir jį paleido. Suėmė vieną. Teroristų grupė vadinasi "kovojančiais komunistais". Komunistų partija, ruošianti sekmadienį vykstantiems rinkimams, kad nepakenktų savo vardui, išsiginė ir sakė, kad su teroristais nieko bendro neturi.

Juodieji karininkai Rodezijoje

Salisbury. — Ian Smith, Rodezijos ministras pirmininkas, minėjo reikalą į karininko laipsnį kelti ir juoduosius karius. Tas pats ir policijoj. Tokiu būdu bus mažiau rasinio įtempimo ir einama prie integracijos.

Paryžius. — Birželio 21 Paryžiuje bus Kissingeris ir susitiks su prezidentu Giscard. Paryžiuje tuo metu bus 24 valstybių ekonominio bendradarbiavimo konferencija.

Bruselis. — Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld, baigęs atominio planavimo konferenciją, vakar išskrido į Afriką. Aplankys Keniją ir Zairą.

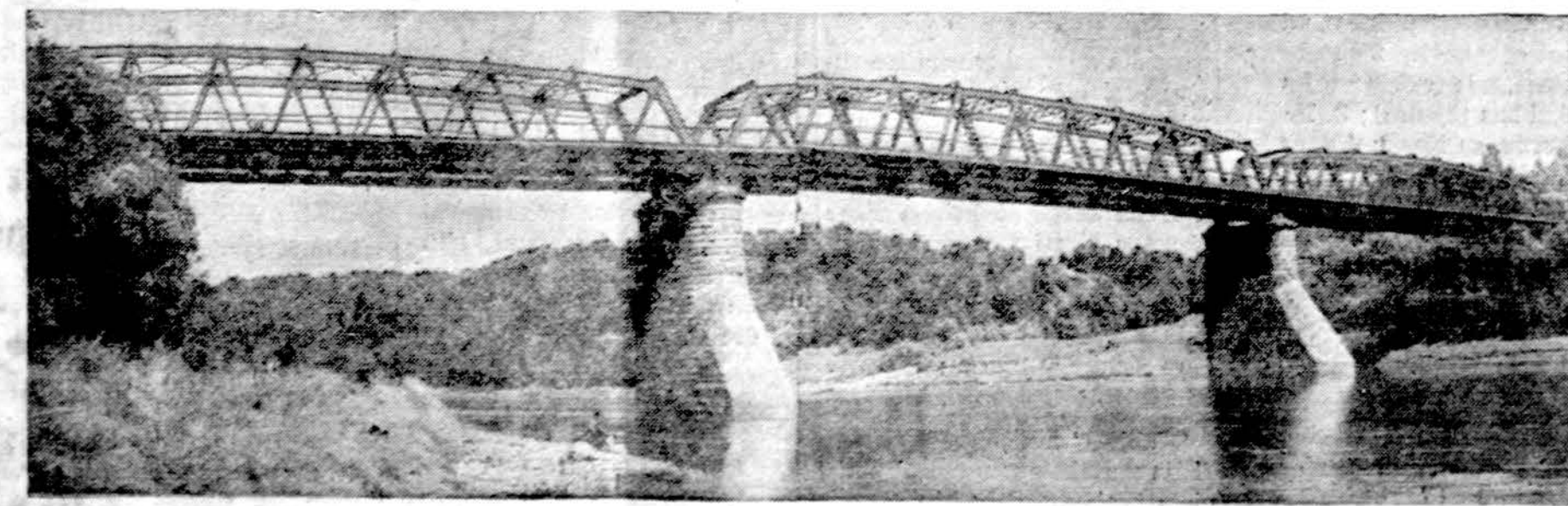
Ketvirtis mylios iki mirties

Niagara Falls, N. Y. — Jau na pora plaukų Niagaros upe, motoras sugedo ir srovė juos nešė. Buvo likę vos ketvirtis mylios iki krioklio, kai policija numetė jiems virvę, tie prisitvirtino ir laivas buvo ištrauktas į krantą.



Shirley Temple Black, buvusi vaikų filmų žvaigždutė, dabar Amerikos ambasadorė Ghanoje, paskirta Baltųjų rūmų protokolo šefu, tvarkys diplomatų sutikimo ceremonijas

Washingtonas. — Tautinis strateginis informacinis centras, nepartinė institucija, sako, dabartinis 111 bil. dolerių biudžetas gynybai turi būti didinamas tol, kol grąšins Rusija, kol ji stengsis savo jėga viršyti Ameriką. "Akivaizdoje nepaprasto sovietų ginklavimosi, didesnio pavojaus saugumui Amerika nėra turėjusi savo istorijoj", sakoma pranešime.



Tiltas per Nemuną ties Alytumi

Amalrikui leis emigruoti

Moskva. — Sovietų vyriausybės sluoksniui paimamavo Andrejų Amalriką ir jo žmoną Gyulę, kad jiems leis emigruoti į Izraelį. Apie tai žmona sakė laikraščiniams. Amalrikas šiuo metu yra išvykęs iš Maskvos.

Amalrikas nėra žydas, jo žmona taip pat totorė musulmonė. Kai jam siūlė emigruoti į Izraelį, jis atsisakė. Dabar sutinka. Jis tris kartus buvo uždarytas į koncentracijos stovyklą, svarbiausia už Vakaruose paskelbtą knygą "Ar Sovietų Sąjunga išgyvens iki 1984". Vakaruose Amalriko vardas per daug žinomas, kad sovietai išdrįstų jį kaip nors kitaip "nutildyti", ir pasirenka lengvesnį būdą juo atsikratyti.

Jis tvirtina, kad politinių kalinių ir sąžinės belaisvių skaičius Sovietų Sąjungoje paskutinių dešimties metų laikotarpyje žymiai padidėjo. Užsienio korespondentams Maskvoje įteiktame dokumente Amalrikas atsako į sovietų teisingumo viceministerio Aleksandro Sucharjevo žurnale "Novoje Vremia" atspausdintą straipsnį, kuriame valdžios atstovas paneigia politinių kalinių buvimą Sovietų Sąjungoje. Pagal disidentų apskaičiavimus, dabartiniu metu Sovietų Sąjungoje yra apie trys milijonai kalinių, kas sudaro 1,2% visų gyventojų. Amalrikas taip pat paneigia Sucharjevo tvirtinimą, kad Sovietų Sąjungoje

visai nėra tokių įstatymų, pagal kuriuos piliečiai galėtų būti baudžiami dėl savo politinių ir religinių įsitikinimų. Pirmena Rusijos federatyvinės respublikos Baudžiamojo kodekso 70-ji ir 109-ji straipsnius, pagal kuriuos piliečiai yra baudžiami už antisovietinę propagandą ir Sovietų Sąjungą šmeižiančių žinių platinimą. Pagal šiuos straipsnius gali būti baudžiamas kiekvienas pilietis, kuris drįsta viešai išreikšti savo įsitikinimus, nesiderinančius su valdžios politika.

Užsienio korespondentams Maskvoje įteiktame dokumente paneigia sovietų teisingumo viceministerio Sucharjevo tvirtinimą, kad gyvenimo sąlygos

darbo lageriuose esančios žmoniškos. Iš tikrųjų, kaliniai lageriuose gyvena nežmoniškos sąlygose. Maisto šluntinius gali gauti tik tie kaliniai, kurie yra atlikę pusę bausmės. Laiškų rašymas ir gavimas yra smarkiai apribotas.

"Viceministerio straipsnis sukelia manyje kartu ir džiaugsmą ir pasibaurėjimą: džiaugiuosi, kad sovietų valdžiai rūpi pasaulio viešosios nuomonės reakcija prieš pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Tačiau man yra koku maityti, kaip valdžios atstovas skleidžia melą. Melas man visada sukelia pasibaurėjimą", sakė Amalrikas.

Washingtonas. — Valstybės departamentas apskaičiuoja, kad Sirija Libane turi 12,000 karių.

KALENDORIUS

Birželio 16: Benas, Julita, Tolminas, Jūra.
Birželio 17: Adolfas, Benilda, Daumantas, Liudgailė.
Saulė teka 5:15, leidžias 8:27.
ORAS
Dalinai saulėta, vėšiau, apie 77 laipsniai.

Bostonas nusivylęs

Bostonas. — Bostono miesto organizuotoji opozicija priverstinam vaikų vežiojimui labai nusivylusi. Ankščiau šio teismo atsakymu peržiūrėti vietinio teismo įsakyme, tokiu būdu teismas pritaria vežiojimui. Bijoj bostoniškiai, kad, neradus pritarimo siųsti savo vaikus į tokias mokyklas, kokių tėvai nori, kils dar didesnės riaušės, ir bus nemaža nukentėjusių.

Gus Hall kritikuoja detantės priešus

New York. — Gus Hall, Amerikos komunistų generalinis sekretorius ir partijos prezidentinis kandidatas, pirmoje rinkiminėje kalboje kritikavo detantės priešus. Jo argumentai buvo ekonominiai: jeigu Kongresas nustotų "diskriminavęs" Rytų Europą, prekyba išaugtų iki 35 bil. dolerių per metus, kai dabar į tuos kraštus eksportuojama tik už 3,4 bil. dolerių, o importuojama vos už 1,15 bil. dolerių.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois. 60629

DARBINGAS SUVAŽIAVIMAS

Penktasis vyr. skautų, sk. vyčių, gintarių ir j. budžių suvažiavimas įvyko Beaumont stovykloje, Ohio, š. m. gegužės m. 29-31 dienomis. Susirinko nemažas skaičius vyresnių skautų, skautėlių pasisemti žinių ir patirties. Paskaitos buvo įdomios, liečiančios įvairius punktus, k. a. Lietuvos „vaidevūčius“ praeity, dabarty ir ateity bei išsivijoj. Mūsų gera nuotaika apėmė ir kitus suvažiavimo programos punktus. Buvo olimpiada, kurioje komandos rungtyniavo firsvee ir darts metime, žaidė tinklinį id krepšinį, vyrėmės per ežerą, o žaidimai pribaižė visų jėgas. Be vis tiek dar liko energijos dainuoti laivo metu, kur prieš tris metus šiuose miškuose aidėjo lietuviškos dainos per jūblineje stovyklą. Talentų netrūko. Buvo suruoštas pirmasis a la „Academy Awards“ su tokiomis kategorijomis, kaip gražiausias akys, juoklingiausias, pavydingiausias skautas ir t. t. L. Sagys, Grandinė, lės vedėjas, paruošė mums ne vien paskaitą su įdomiomis skaidrėmis, bet ir išmokė mus šokti kelis tautinius šokus.

Be abejo, mes visi parsivežėm daug žinių, kurios buvo perduotos paskaitose. Bet ne vien skautiškos žinios grįžo su mumis. Svarbiausia — tai lietuviškos kultūros tęsinys, randamas ne vien paskaitose, ir skautiška draugystė. Asta Paškevičiūtė

GABIJOS DRAUGOVĖS VEIKLA

Aušros Vartų tunto vyr. skautų draugovė „Gabijs“ sudaro keturi būreliai, dar kandidačių būrelis, kuris veikia atskirai, o taip pat prisideda prie bendros draugovės veiklos. Ps. Ilona Laucienė yra kandidačių globė.



Vėliavų pakėlimas „Draugystės“ suvažiavime. Nuotr. V. Bacevičius

TEVŲ DEMESIUI

Lituanicos tunto jaunesniųjų skautų (vilkukų ir bebrukų) su tėvu naktinė iškyla į Lietuvos Parką, Rockford, Ill., įvyko birželio 19-20 d. lis ar nelis.

Renkames: šeštadienį, birželio 19 d. 8:30 val. ryto prie Jaunimo Centro; su darbinėmis uniformomis — trumpom mėlynom kelnėm ir skautiškais „tee-shirt“. Kas jų neturi, galės įsigyti vietą. Pagal orą, užsideda švarką ar panasial.

Grįžtamė sekmadienį, birželio 20 d., 4-4:30 val. p. p. prie Jaunimo Centro. Tėveliai, nesivėluokite!

Pastaba: Užmiesčio draugovės, pagal draugininko sprendimą, galės išvažiuoti iš savo rajono.

Kaina: 12 dol. vienam, 20 dol. dviem, 25 dol. trum ar daugiau

ja ir jina! prižiūri, kad visos iš-eity nustatytą programą. Draugovė vadovauja draugininkė v. sl. Dalia Goteitienė.

Juozė Vaidienė — būrelio vadovė yra Milda Vaitkevičiūtė ir Fausta Bobinaitė, globėja — Jolita Krianečiūnaitė.

Satrijos Raganos — Ramunė Varekojytė ir Maira Barkauskaitė — globėja Giedrė Mereckienė.

Laumės Juosta — Asta Grinytė ir Felicija Banytė — globėja Jūratė Zigaitienė.

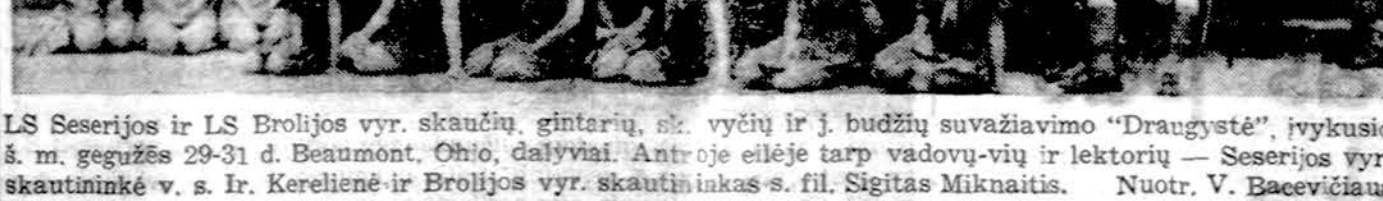
Andra — Vida Pleirytė ir Rasa Bertuzytė.

„Gabijs“ korespondentė — Dana Brazdžiūnaitė ir Maira Barkauskaitė — adjutantė.

Gabijs draugovė nustato metų planą ir susirenkam specialiom progom. Šiais metais turėjome penkis tokias sueigas. Norim, kad kiekvienas būrelis veikty atskirai ir kad prisidėtų prie visuomeninio darbo ir vadovauty skautų draugovėse. Šiais metais 10 vyr. skautų dirba su skautų draugovėm. Per metus kiekvienas būrelis atlieka kokį nors didesni darbą. Vieno būrelio pasirinktas darbas yra suruošti ir atspausdinti „Kaip daryti lietuviškus šaundinukus“.

Vyr. skautų draugovės sesės vis keičiasi. Tos kurios pradeda studijuoti daugumą jų įstoja į Akademine skautų draugovę, arba sukuria atskirą būrelį tunte. Tokius būrelius turime jau du.

Kiekviena vyr. skautė yra labai užimta, nes jina turi atlikti savo mokyklinius darbus vietinė mokykloje, bet ir toliau tęsia lietuviškos mokyklos studijas. Dar dainuoja su ansambliais ir priklauso prie tautinių šokių grupių. Ir vis randa laiko su skautėmis ir savo būreliuose veikti. Be to, dauguma turi laisvą darbą.



LS Sesijs ir LS Brolijs vyr. skautų, gintarių, sk. vyčių ir j. budžių suvažiavimo „Draugystė“, įvykusio š. m. gegužės 29-31 d. Beaumont, Ohio, dalyviai. Antroje eilėje tarp vadovų — vyr. lektorius — Sesijs vyr. skautininkė v. s. Ir. Kerelienė ir Brolijs vyr. skautininkas s. fil. Sigitas Miknaitis. Nuotr. V. Bacevičius

prašomi nesiimti jokių alkoholinių gėrimų, net ir alaus. Taip pat laike iškylos niekas neišvažiuos nestovykliniais reikais už rajono ribų. Jei nesilaikys tvarkos, bus paprašyti aplėsti rajoną.

Ant visų drabužių ir reikmenų turi būti pažymėta savininko pavardė, nes paprastai vėliai netyčia „apsimaino“ ar palieka. Gerai būtų, jei drabužiai, ypatingai miegamieji maišai, būtų dėti į plastikinius maišus.

Kiekvienas tėvas turės pasi-rašyti pridėta atpalaidavimo formą, taip pat skirtingą formą turi būti užpildyta už kiekvieną skautą. Kurį vaikų atpalaidavimo dokumentai nebūvo pasirašyti, pagal mūsų kartoteką, formos yra pridėtos.

Nuomatyta važiuoti su tėvų mašinom (pora šeimų vienoje mašinoje). Dėl mūsų orientacijos, prašome apklausinėjimo formą visi išandien užpildyti ir kartu įdėti į atpalaidavimo formas išsiųsti: J. Litvinskis, 4156 W. 58 Pl., Chicago, Ill. 60629. Užpildykite, nors ir nevažiūsote. Tai nėra koks įsipareigojimas važiuoti. Jei tėvas negali, sūnus gali vienas važiuoti.

Jei vaikai turi kokių sveikatos problemų (vaistus imti ar panašiai), praneškite draugininkui ar s. J. Litvinskui, telef. 735-3397. Tuo pačiu telefonu galite skambinti kilius betkokius neaiškinamus.

Lituanicos Tunto
Jaunesniųjų Skautų
Draugininkai

STOVYKLON VYKSTANČIŲ DEMESIUI

Visų Chicago tuntu stovyklon vykstantys skautai ir skautės atvyksta sveikatos patikrinimui, š. m. birželio 16 d., 7-9 val. vak. Negavę registracinių lapų galės juos gauti ir užpildyti vietoje ir ten pat atlikti registracijos formalumus bei įsigyti sovyklinius marškinėlius.

AUSROS VARTŲ TUNTO SESEMS

Visos Aušros Vartų tunto sesės, šiemet vykstančios į stovyklą šį trečiadienį, birželio 16 d., atvyksta į Jaunimo Centrą tarp 7-9 val. vakaro sveikatos patikrinimui. Stovyklos registracijos lapų negavusios, galės juos gauti ir užpildyti atvykusios sveikatos patikrinimui.

Stovyklos viršininkė

SPAUDAI RUOSIAMA „GABIJA“

Naujosios LS Sesijs vadijos pirmoji „Gabijs“ laida jau paruošta spaudai ir neužligo turėtų pasiekti visas Sesijs parreigas ir „Gabijs“ užsirenu-mavusias skautininkes.

Naujoji „Gabijs“ redaktorė s. Irena Serelienė kviečia visus vienetus siųsti savo veiklos žinias ir nuotraukas — tik tada laikraštėlis bus įdomus ir visoms aktualus. Siųsti korespondencijas redaktorės adresu: 3829 W. 66 Street, Chicago, Ill. 60629.

„Gabijs“ išleidimas ir ekspedicija pareikalaus nemažai piniginių išlaidų, todėl visi vienetai prašomi nedelsiant užprenumeruoti laikraštėlį visoms savo va-

MŪSŲ KOLONIJOSE

Racine, Wisc.

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių tarybos Racine skyrius kviečia jus dalyvauti birželio įvykių minėjime birželio 20 d., 4 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje.

Jau trečdalis šimtmečio praėjo nuo Lietuvos okupacijos dienų, o nesuskaitomi būriai Sibiro kankinių liudija pasauliui mūsų tautos sunkią nedalį. Pašveskime nors vieną sekmadienio popietę šias skaudžias su-kaktis paminėti!

Visuomenininkas Jonas Jasaitis yra pakviestas kalbėti o me-ninę programą dalį atliks s. Irena Petruskienė, akompanuojant muzikui Nikodemui Kuliniui. Mūsų vietos jaunimas pasirodys su elišaščiais.

Minėjimas bus užbaigtas bendromis valėmis.

Sv. Mišios Sibiro kankinių intencija bus atšaukiamos šeštadienį, birželio 19 d. 6 val. šv. Kazimiero bažnyčioje.

Rengėjai tikisi, kad mūsų daugumas šiame minėjime dalyvaus ir tuo pagerbs kenčiančią tėvynę bei jos nukankintus sūnus ir dukras. Valdyba

Hartford, Conn.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDE- RACIOS KLUBO IŠVYKA

Birželio 6 d. dauguma mūsų klubo narių vyko į Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyną, Putnam, Conn. Išvykoje dalyvavo ir viešnia iš Brazilijos Marija Čiužienė.

Pasiekusios vienuolyną, pasijutome patekusios į taip širdžiai mielą lietuvišką aplinką. Sesele priėmė mus lyg mūsų tikros seserys, aprodė savo namus, pagamino skaniausius pietus. Visur matėsi pavyzdinga tvarka ir švara. Vasarotojams skoningai įrengti kambariai ir rami aplinka viliojo ne vieną atvykū-sį. Taip pat turėjome progos pasigerėti dail. Galdiko paveiks-lais ir aplankyti jo buvusį dar-bų kambarį.

Mūsų išvykos pagrindinis tiks-las buvo pasiklausti prof. kun. Stasio Ylos paskaitos. Prelegentas mus iš karto įtikino, kad gerio ir blogio sąvoka katalikų bažnyčios šviesoje yra nekonta-ma. Bažnyčia turinti teisę keisti tik savo pačios nuostatus. Buvo kalbėta apie katalikišką moralę, o taip pat plačiai panagrinėta

dovėms. Tikime, kad ir visos se-sės skautininkės gysai domisi Sesijs veikla ir savo prenu-meratų neuždels. Prenumerata tik trys doleriai metams, siunčiama s. Danutei Juodgudienėi, 6635 California Ave., Chicago, Ill. 60629.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

progresyvinę bei situacinę mor-alę, taip labai palietusi šį kraš-tą. Savo aktualumu paskaita sukėlė didelį klausytojų susido-mėjimą. Į visus iškilusius klausimus prelegentas mielai atsakė.

Po to vėl buvome seselių vai-šinamos ir nepastebėjome, kaip baigėsi diena, o su ja baigėsi ir mūsų išvyka.

Dalyvė

ALUS NESVEIKA GERTI

Pasak alaus tyrinėtojų, saikin-gai vartojamas alus (1-2 stiklinės ne kasdien) tonizuoja, leng-vai sužadina nervų sistemą ir ne-kelia pavojaus sveikatai. Tačiau daugiau išgerti, žinoma, kenks-minga.

Nors aluje nedaug alkoholio, tačiau daug jo išgėrus aps-vaigstama, o tai kenkia centri-nei nervų sistemai. Žmonės, ku-rie dažnai geria daug alaus, nu-tunka, neretai jiems sutrinka skrandžio-žarnyno veikla, kepe-nų ir inkstų funkcija.

Alaus mėgėjas primenama, kad aluje esančios ekstraktinės medžiagos ir organinės rūgšties gali dirginti skrandžio, ypač ne-sveiko, gleivinę. Todėl sergan-tieji opalige ir gastritu su padidintu rūgštingumu nuo alaus tu-ri susilaikyti.

STIMPA VEŽLIAI

Floridoje, smėlio paplūdimiuose, dėl nežinomos priežasties stip-davę didelių jūros vežlių. Tačiau po nuodugnų tyrimų pavyko su-žinoti priežastį. Po ištyrimo kai kuriuose paplūdimiuose pasirodė skelbimai: „Nemėtykite į jūrą plastikinių maišelių, kuriuose lai-kėte pusryčius. Matyt, manyda-mi, kad tai medžios, didieji jūrų vežliai suėdė maišelius stipma.“

Kad ir pasikeitus bažnytinėms apeigoms, maldaknygė vistiek yra reikalinga, ypatingai, jei ji yra tokia plati ir viską apimanti, kaip

TIKIŲ DIEVŲ

Kun. St. Yla

Joje rasite maldas bet kokia gyvenimo proga, visa eilę gies-mių, litanių bei specialiai lietu-viams pritaikytų susikauptimui Dievo žodžiui.

Gale dargi pridėti religinių pa-pročių aprašymai, išpažinių svetimomis kalbomis tekstai ir vardai kiekvienai dienai išsistem-metam.

Maldynas TIKIŲ DIEVŲ yra meniška apipavidalintas, kietais dirbtinis arba tikros odos viršeliu. Kainos: \$6.00 (raud. kr.), \$7.00 (auks. kr.), \$8.00 (odos virš.). Puiki dovana, gaunama Drauge.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mo-kesciams.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
8543 WEST 83RD ST., CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 3-8088
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mokant, pakviatimai: už gautas preme-ras nesimundami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokant atlymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

"Draugo" prenumeratų kainos už skaito			
	Metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.		
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00		
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00		
Kitose	\$28.00 \$15.00 \$10.00 —		
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —		
Beveikinis	\$18.00 \$10.00 —		

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Tel. PR 3-8229

DR. ANNA BALIUNAS

2356 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
4449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą
Jei neatlieka, skambinti 371-8004

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marguete Medical Center
6122 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ir ketvirt.,
5 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2670
Resid. tel. WA1brook 5-3048

Tel. OFIS RE 4-3849, rez. 388-2238

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 5 val. popiet.
Antrad., penktad. 1-5. treč. ir šeštad.
tik susitarima

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 4-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.
10-4; šeštad. 10-4 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2838

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir
Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. tel. — GI 3-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
8132 So. Kedzie Ave. WA 5-3676
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atlieka, skambinti: MI 3-0001

Tel. — BE 3-8993

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Aktų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 3-8220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val.
vak. Šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Ofs. PO 7-0000 Rez. GA 5-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 489-4441 — 501-4605

DR. K. A. V. JUCAS

DERMATOLOGIJA —
CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Telef. atskaitomas 12 valandų

Val. telefonai 682-1261

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 48th Court, Cicero
Val. telefonai 10-15 ir 8-7 val.
Treč. ir šeštad. tik susitarima

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4156

DR. P. KISIULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 5-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvės gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 1-4 val. popiet. ir 5-8
val. vak. Šeštad. pagal susitarimą;
trečiadieniais atskaitomas

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
RODRIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

Ofiso tel. 4-1818; Resid. PR 6-0601

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(13-14 ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. 8 iki 9 v. p. p. Tik susitarima

Tel. 778-6562

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KARASAITĖ

7051 So. Western Ave. Tel. 778-6766

Pritaikomi akiniai, pagal gydytojų

receptus

Didelis akinių rūmų pasirinkimas.

Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30

Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p.

Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofiso:

111 NO. WABASH AVE.

4306 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akinis. Pritaikė akinius ir

"Contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIJA

RUSIŠKI KADRAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Sovietai visą laiką labai dideli dėmesį skiria savo režimo kadrams, t.y. savo tarnautojų ir partijos darbuotojų sąstatui. Ypatiną dėmesį kreipia į partijos asmenų parinkimui ir paruošimui. Visose įstaigose ir darbovietėse yra specialūs kadro skyriai, kurie į tarnybas priima tik tai režimui patikimus tarnautojus. Žinoma, žiūrima ir tarnautojų pasirodymui, kvalifikacijai, bet visais atvejais pirmąją ir antrąją ir atlyginimo didumą nulemia priklausomumas ar išikimybė komunistų partijai.

Gerai paruoštas ir pareigingas nepriklausomas Lietuvos administracijos aparatas buvo sovietinių rusų sunaikintas jų įvykdytos 1940 m. Lietuvos okupacijos pradžioje. Reikėjo sukurti naują administraciją, kuri akla paklustų Maskvos direktyvoms ir vykdytų jos patvarkymus. Lietuvos komunistų partija tada turėjo apie 1500 narių, kurių tik mažą dalį buvo šiek tiek išimokslinusi, visi kiti — pusiau beraščiai. Tačiau patyrimo ar raštingumo nebuvo žiūrėta. Pirmiausia aukštasis administracijos pareigūnais buvo paskirti apie 400 iš kalėjimų paleistų politinių kalinių. Sovietų Sąjungos rūpesčiu į tuometinę Lietuvą buvo gražinti lietuviai, kovoję Ispanijos pilietiniame kare komunistų pusėje, kurie buvo internuoti Prancūzijoje. Apskriti viršininkais, fabriku, įstaigų vadovais buvo paskirti dažniausia įvairūs nemokšos. Iš Sovietų Rusijos buvo atgabenta nemaža ten anksčiau pagėgusių lietuvių komunistų. Visi jie įjungti į administracijos darbą. Lietuvos kariuomenės vadų paskirtas raudonosios armijos generolas F. Baltušis — Žemaitis, 1918—1919 m. vadovavęs vadinamam raudonajam „Žemaičių pulkui“. Mūsų savanoriais šį pulką sumušo, F. Baltušis pasitraukė į Rusiją, tarnavo bolševikų kariuomenėje ir 1940 m. sugrįžo jau generolu.

Šia proga reikia pastebėti, kad jis tautiškai nebuvo visiškai miręs. Paskirtas kariuomenės vadu, jis stengėsi išlaikyti Lietuvos kariuomenės tam tikrą savarankiškumą. Jis tuojuo apsiliko dalia nepriklausomos Lietuvos karininko uniforma ir įsisegė antpečiuose mūsų generolo žvaigždės su Vyčio ženklu, tuo tarpu tam tikra dalis Lietuvos karininkų per greitai stengėsi puošti rusiškais ženklais...

„Tačiau „savų kadro“ Lietuvos bolševikams toli gražu nepakalo, todėl čia tuojuo padėjo „didrų tautą“, atsiųsdama nemažą savo valdininkų, patikimų komunistų. Jie buvo skiriami arba įstaigų bei įmonių vedėjais, arba jų pavaduotojais. Ir vienu ir kitu atveju jie buvo faktiškieji vadovai.

Apie okupuotosios Lietuvos administracijos kūrimą neseniai buvo išleistas specialus 204 puslapių leidinys „Nauja Lietuva — nauji kadrai“, paruostas garsaus sovietinio partinio istoriko Solomono Atamuko. Autorius gimęs 1918 m. Kijeve. Iš jo veikaluko sužinome, kad 1941 m. iš Lietuvos į Rusiją pabėgo ar buvo prievarta išgabenta 23.000 Lietuvos gyventojų. Iš 672 svarbių partinių darbuotojų nespėjo pasitraukti 252. Iš 434 komjaunimo darbuotojų Lietuvoje liko 338. Nespėjo pasitraukti 72 apskritių vykdomųjų komitetų pirmininkai, jų pavaduotojai. Iš 4625 komunistų į Rusijos gilumą pabėgo 2533. Iš beveik 14.000 komjaunuolių pabėgo 2200. Iš įvairių pionierių stovyklų į Rusiją buvo išvežta 415 vaikų.

Pasikolinsime iš Salomono Atamuko dar keletą kitų, mums įdomių skaičių. 1941 m. į įvairius

raudonosios armijos dalinius buvo įjungta 3000 buvusio 29-ojo liet. korpuso karių ir 100 karininkų. Kuriant „lietuvišką“ 16 diviziją, buvo stengiamasi juos ištu dalinių ištraukti ir sutelkti į minėtą diviziją, kuri, kaip žinoma, lietuviška buvo daugiau tik iš vardo, šiaip jau — žydiška ir rusiška. Į šią diviziją, Atamuko liudijimu, lietuviai buvo rankiojami ne tik iš pabėgėlių tarpo, bet ir Pavolgio lietuviškų kolchozų, iš Ciornaja Padina ir kitų kaimų, taip pat iš lietuvių tremtinių Sibire sukurtų Sėduvos, Baisiagalos kaimų. Šią „lietuvišką diviziją“, kaip žinoma, ištaškė vokiečiai. Pats Atamukas neslepia fakto, kad žuvę net 6000 jos karių (116 pusl.). Be to, Lietuvoje karo su vokiečiais metu žuvę 1400 raudonųjų partizanų ir rūstankiniai kitų bolševikų aktyvistų.

To paties Atamuko stropiai surinktomis žiniomis kovai su Lietuvos partizanais istrebiteliai buvo pradėti organizuoti 1944.VIII.24. Jie buvo telkiami į būrius, o apskritių centruose ir batalionuose. 1945 m. jų eilėse buvo 200 komunistų ir 1600 komjaunuolių. 1948 m. buvo iš viso 300 istrebitelių būrių ir 800 „kaimo darbo žmonių savisaugos grupių“, kuriuose buvo 15.000 vyrų. Taigi prieš Lietuvos partizanų buvo sutelkta daugiau vyrų, kiek nepriklausomos Lietuvos laikais jų tarnavo mūsų kariuomenėje. Kiek jų tarpe ir atskiruose daliniuose dar buvo rusų — Atamukas nutyli.

Pasibaigus kovai su Lietuvos partizanais, 1350 istrebitelių buvo atlygtinti geromis tarnybomis, o 800 pasiūti mokytis kurios nors profesijos. Iš jų vėl atsirado „kadrai“.

Pirmoji Rusijos „parama kadrais“ į Lietuvą atvykusi jau 1945 m. balandžio mėnesį. Tada centrinis komitetas atsiuntė iš Rusijos ir kitų respublikų 430 partinių, 1240 sovietinių ir ūkinių, 175 komjaunimo ir 56 profsąjungų darbuotojus (144 pusl.). „Tai buvo rusai, ukrainiečiai, baltarusiai ir kitų tarybinių tautų atstovai. Visi jie ištraukė į darbą, padėjo ruošti vietinius kadrus“ (144 pusl.). Toliau ten pat S. Atamukas dar prideda: „Brolis tautų parūpinimui atvyko į Lietuvą ir vėliau“. O kiek — skaičiai per didelį, kad Atamukas juos skelbtų.

Nežiūrint labai didelės „broliškos pagalbos kadrais“ iš Rusijos, administracijos kūrimas okupuotoje Lietuvoje pokario metais buvo sunkus, Atamuko žodžiais (166 pusl.), buvo darbuotojų, „kurie liberaliai žiūrėjo į senosios inteligentijos ideologikai svetimas pažiūras, taikėsi su nacionalizmo skleidėjais“.

Rusai „specialistai“ ruošė kadrus okup. Lietuvoje, o 1951—1973 m. į Rusijos aukštąsias mokyklas iš Lietuvos buvo pasiūti mokytis 1900 žmonių.

Baigdamas savo „studiją“ S. Atamukas labai daug piktų žodžių taria „buržuaziniams nacionalistams“, kurie esą kalti už visas blogas pasekmes kadro organizavime, ypač už internacionalistinės dvasios stoką, nes S. Atamuko žodžiais, „Internacionalistinė kadro politika ir nuoseklus jos vykdymas — vienas svarbiausių TSRS tautų draugystės veiksnių“ (235 pusl.). Šia proga jis primena skaitytąs Sovietų politinio biuro nario M. Suslovo 1973. XI.28 Vilniuje pasakytus žodžius: „Visi Lietuvos laimėjimai... pasiekti dėka visapusiško broliško tautos bendradarbiavimo, savitarpio pagalbos ir neįsardomos draugystės... pirmiausia su didžiąja rusų tauta (235 pusl.).

Kryžkelės ir mįslės Europoje

Komunistų laimėjimų ir Sovietų įsikišimo baimė

Sekant amerikiečių spaudą, atrodytų, kad dėl jų prezidentinių rinkimų visas likęs pasaulis sustojęs ir politiniuose sluoksniuose mažai kas bėvyksta. Tuo tarpu (galimai neryškiau, nes šiuo rinkimų momentu į tą tautą erzinantį asmenį norima atkreipti galimai mažesnę dėmesį) prasydo žinutė, kad sekretorius Kissingeris vizituoja šiaurės Europos socialistines vyriausybes. Staigus susirūpinimas Europa ir atšaldymas dėmesio Afrikoje ir kituose egzotiškuose kraštuose bene turi ryšį su didėjančiu susirūpinimu Prancūzijos ir Italijos komunistų populiarumu ir galimu jų persikrikščinimu tu kraštu vyriausybei.

Ypač pakilo pasipiktinimų audra dėl italų katalikų sentimentų kairiesiems, aššaukus net popiežiaus perspėjimą dėl galimos ekskomunikos ir visuotinį nustebiną tokiu tikinčiųjų ir net kunigų elgesiu. Todėl idomu pasidaryti, kaip šita politinė pasivirsmas į kairę, jo priežastis ir galimas pasekmes mato kritiškės pasaulio spauda.

Komunistų partijos priimtina kaip partnerių parlamentarinės vyriausybės galima prisikurti keliems daugiau ar mažiau miglotiems išvedžiojimams. Atrodytų, kad iki šiol kietai uždaros ir disciplinuotos Europos komunistų partijos yra priėjusios išvada, kad pačios vienos vargu kada bepalms valdžia ir savo rankas. Atėjo laikas keisti kryptį, ir švelninti toną ieškant draugų, aišku, artimiausioje ir gausiausioje partijoje iš kairės — socialistuose. Pažūrėkime, kokie laimėjimai ir taip pat pavojai glūdi šitame susibūliavime.

Ar komunistai gali laimėti rinkimus

Kiečiausias riešutas, kurį komunistams reikėjo perkąsti, tai perėjimas į konstitucinę — rinkiminę sistemą, atsisakant jėgos ir revoliucijos. Taigi tas svarbiausias taškas, kuriame kadaise išsiskyrė darbo žmogaus linke orientuotos partijos, vieni stengdamiesi pakeisti visuomenę evoliuciniu, kiti revoliuciniu keliu. Dabartinis metu, siekiami suartėjimo, komunistinių partijų vadai paleido keletą garsių šūkių, atsisakydami „proletariato diktatūros“, pasisakydami už individo ir kolektyvinį laisvų garantijas, už pluralistinę visuomenę, bet susilaikydami nuo galutinio atsistatymo nuo Sovietų Sąjungos. Šios atsargios ir

ROTA KLEVA VIDŽIENIENE

dviprasmiškos kalbos buvo taikomos daugiausia balsuotojų masei, kurios didelę dalį sudarė jau nacionalizuotos industrijos ir visuomenės aptarnavimų darbininkai. Laimėje balsuotojų prielankumą keičiųjų vadai gal tikėjosi, kad, syk padarius pirmą žingsnį į teisėtą dalyvavimą valdžioje ir savo įtakos kelių pasukus reformas norima kryptimi, viskas nesusilaikoma savaimė pradės riedėti „naujos tvarkos“ vage.

Tačiau stipriai įtartinas komunistinių partijų sutikimas dirbti drauge su kitomis partijomis jau vien iš ideologinio taško, kada marksizmas visada žiūrėjo į partijas kaip į skirtingų klasių bei interesų politinį cėdo, iš principo neprimtiną beklasėje marksistinėje sistemoje. Ar komunistai nevertotų prievartos? Atsakydam gal rasime buvusiam prancūzų komunistų vado pareiškime, kad tai pareitų „nuo išnaudojto pasipriešinimo prieš žmonių valią laipsnio“.

Vieną iš optimistiškesnių vilčių teiktų platesnis žvilgsnis į senas europiečių tradicijas, jėgišias ir žmonių kraują, kad valdžia sudaroma rinkimų būdu. Kietesnės linkmės komunistų įsigalėjimas ir atsisakymas šaukti rinkimus galės sukelti ginkluotą pasipriešinimą. Iš kitos pusės atrodo paradoksiška suktikti priimti į koaliciją partiją, kuri savo principuose yra iš visos nusistatiusi prieš demokratinius konstitucinius rinkimus.

Sovietų įsikišimo baimė

Kas gi sudaro tą populiarų komunistų užnugarį ir kodėl? Italijos atžvilgiu tai aiškiai rodo kriščiūnų demokratų nepajėgumą per tiek laiko susitvarkyti su neišvengiamomis refor-

mis ir savo vidaus nesklaidumais. Žmonės šliejasi prie kairės, nes nėra patenkinti esama padėtimi ir neturi kur eiti. Tačiau tiek Italijoje, tiek Prancūzijoje balsuotojų nuotaikos yra silūs dalykas, aktyvių partijų skaičiai esant mažam ir nuolat besikeičiančiam. Dažnas pilietis visvien supranta, kad ekonominės problemos negali būti išspręstos viską nacionalizavus, tai yra aišku jau vien pažiūrėjus į Rytų Europos ekonominę būklę. Darbininkų kontrolė nebūtinai sukuria laimingesnį darbininko tipą ir aukštesnį gyvenimo standartą. Partijos nesėkmės toje srityje gali išsiskirti masinį balsuotojų atsimetimą. Tad kol partijos populiarumas tebeprisklaido nuo balsuotojų nuotaikų, nors tai keičiant skambėtų, reikia tik džiaugtis, kad komunistų partijos atsisako nusisukti nuo Sovietų Rusijos, nes niekas taip nepakeis eilinio balsuotojo, niekas taip nesuvers prieškomunistinių grupių į krūvą ir nepakeis jų noro rimtai pasipriešinti, kaip Sovietų baimė.

Atrodytų, kad šios mintys ir atvedė Kissingerį į Europą pasitarimams. Realizavimas, nors ir nuostabiai pavėluotas, kad nepalaikymas kriščiūnų demokratų valdžiai, bet radimas bendros kalbos su socialdemokratais tegali šią vėlyvą valandą susilpninti komunistų įtaką ir sumažinti jų patrauklumą. Švedija, Danija, kokios bebūtų jų problemos, nebijo komunistų. Jų reformos padarė jų piliečiams Sovietų komunistų nepatraukliu ir nereikalingu.

AUKŠČIAUSIA MOTERIS

JAV devyniolikinė mergina Sėdi Aten iš Serbivilio miesto — aukščiausia moteris pasaulyje. Jos ūgis 2 metrai 26 cm. jm



Skurdūs II pasaulinio karo metu žuvusių rusų karių kapai Rusijoje.

KRYŽIUS

NERIMA NARUTĖ

Pagrinęs kaimas buvo seniai išsidalijęs į viensėdžius, tik senelės sodyba liko neliesta. Dėdės kalvė stovėjo tarpe didelių klevų, kurie, man atrodo, kuone padangė rėmė. Sena sodyba buvo jauki ir sodo priegebostyje atsirėmusi į šiaurę aukštų eglių sienos. Palangėje margavo darželis ir jame aukštas guobinis kryžius. Visi kampai vilioje viliojo, bet dėdės Juozo kalvė labiausia patiko. Paminė mane pušis, nes, kur buvus, kur nebuvo vis į kalvę. Ne visuomet dėdė dirbo kalvėje, tik lietingomis dienomis ar kai laukuose nešaukė ūkio darbai.

Rytą išgirdusi kūjo daužymą, skubėjau prausti, vilkiti ir bėgau į kalvę. Joje dėdė kalė, o aš dūmles dūmiau. Paspaudžiu karteletę žemyn, o jau aukštyn mane kelia. Taip pasistiepusi vėl spaudžiu. Ugnis žaizdė plečiasi, suspragsti ir, štai, įmesta geležis kaista, rauduoja. Paima ją replėmis, padeda ant priekalo ir plieskia kūju. Tada krenta žiežirbos, kaip aukso lietus. Dėdės veidu bėga prakaitas. Jis pažvelgia į mane ir šypsodamas sako: „Na, pušiuok, padumk dūmles dar truputėlių.“

Pušis vardas tiko, nes vis pareidavau suodina. Ir ko nebuvo toje kalvėje! Netoli priekalo priversta senų noragų, pasagų, akėkuolių ir ūknių dėdė. Mažas darbas stalias prie lango, ten gražtas ir daug geležinių nuogrąžų — cilindrai. Jų ir miestat prisirinkusi paršaidavau. Atokiau prie durų suolas, ant kurio sėdė

dė kaimynai pypkiavo ir pasakojo naujienas, o lauke dažnai prištis prunksdavo bėris, laukdamas naujų pasagų. Kai nereikėjo dūmti dūmlių, sėdėjau ant paglvelės, kuri buvo prikišta šieno, ir klausiausi pasakojimų.

Vieną tokį apniukusį įvasaros rytą kalvėje sėdėjo porą kaimynų ir šnekėjo, laukdami, kol dėdė Juozas sutaisys atsineštus branktus. Aš, kaip paprastai, dūmiau dūmles. Šnektą ėjo apie lietu, audrą, kuri prieš porą dienų buvo pridariusi nemažą žalot tiek laukuose, tiek apie namus. Taip besnekan, tarpdury pasirodė Lukšys, kurio viensėdis buvo gerokai paėjęs pamiškė. Pasisveikinęs su visais persimetė kelias žodžiais ir kreipėsi į dėdę: „Juozapėli, gal galėtumei padėti, žinai, Damulio kryžių audrą išvertė, reikėtų suvarkyti, sustiprinti. Taigi ir atėjau pagalbos prašyti, kaip pats toks nagingas.“

Dėdė sutiko ir prižadėjo nueiti kurią dieną. Lukšys, pastoviniavęs ir pasiėmęs, išėjo. Jam išėjus, stoji tyla lyg kažkas būtų nutraukęs kalbos ryšį. Tik po minutes dėdė pats pirmas prabilo. „Tiek metų stovėjo ir, štai, šios audros neišlaikė.“ Taip, taip linkėjo galva senasis Gražys. Skaudus tai prisiminimas, kaip ženklas stovintis viduryje laukų. Aš tai neatmenu, bet mano tėvai gerai žinojo visą istoriją, kol dar kaimas nebuvo išėjęs į viensėdžius. Taigi buvo kaimynai, visai, ranka pasiekiami šalia vieni kiti gyveno. „Na, o iš tikrųjų, kaip ten buvo“, neiškęntes kaitindamas geležį dėdė užklauso. Lyg to ir laukęs kaimynas pradėjo.

Tai buvo senokai dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Tėvai dažnai tą istoriją minėjo.

Pagrinęs kaimas buvo didelis ir tėsėsi iki pat žaliosios. Visi kartu darbus pradėdavo, nes laukai buvo suskirstyti rėžiais. Jei nespėjai praplauti tako, tai

SOVIETAI BANDO NUVERTINTI SOLZENICYNĄ

Paskelbė ir Vakaruose platina jo buvusios žmonos atsiminimus

Savo raštais ir darbais Sovietų Sąjungoje ir Vakaruose Solženicynas yra skaudžiai sugadinęs Sovietų Sąjungos ir kompartijos prestižą. Už tai jis buvo kalinamas Rusijoje Gulago koncentracijos lageriuose ir pagaliau išstremtas iš Sovietų Sąjungos. Kovoti prieš jį sovietų vyriausybė suorganizavo „tautos pasipiktinimo“ kompaniją, partijos pareigūnai, rašytojai, poetai ir kritikai piraišė krūvas paniekinančių raštų ir, nežiūrint to, Solženicynas ne vienu užsienyje, bet ir Rusijoje vis labiau garsėja. Kad atskratytų tokią „tautos priešo“, kompartija išgalvojo naują „ginklą, surado Solženicyno pirmą žmoną Nataliją Rešetovskąją ir priverė ją rašyti savo atsiminimus apie jos gyvenimą su šiuo „baistu žmogumi ir rašytoju.“ Prie šios jos 197 knygos, platinamos Vakaruose, matyti, kad ne mažai pasidarbavo ir partijos ideologai bei korektoriai. Kišeninio formato knyga, virš 200 psl., išleido agentūra „Novosti“, nenurodant spausuovės vietos.

Koncentracijos stovykla buvusi „poilsio vieta“

Rešetovskąja pažįsta Solženicyną jau iš jaunystės dienų. Tai gi „medžiagos“ knyga rašyti netruksa. Solženicynas knygoje atvaizduotas kaip didelis garbės troška ir persimetėlis privačiame gyvenime ir literatūroje. Be to jai uždėta ir „viršnorminė programa“ — nuvertinti Solženicyno raštus ir pirmoje vietoje Gulago salyną. Rašytojo aprašytos Gulago salyno darbų stovyklos ir gyvenimo sąlygos, Rešetovskąjos knygoje yra tik neišmanelio ir be kritikos surinktas stovyklų folkloras, t.y. papasakojimų, pasakų ir anekdotų rinkinys. Pagal autorės knygą, Sovietų darbo stovyklos su Gulago salynu yra tikra poilsio vieta, kurortas. Taip ji Solženicyną daug kartų aplankiusi Marfino darbų stovykloje, buv. vienuolyne prie Maskvos, kur jis, nuteistas 8 metams, buvo laikomas. Jis ten dirbęs didžiam „šviesiam“ kambaryje prie raudono stalo su elektros šviesa. Miegojęs plačiose alatorius patalpose, kur prie dvaukščių gultų buvo įrengtos elektros lempos kaliniams skaityti ir ausinė klausyklos. Kalėjimas išėjęs į naudą

Be to, kaliniams buvo rodomos kino filmos, televizija, buvo gausi biblioteka. Rytai ir vakarais Solženicynas galėjęs pasivaikščioti „po liepom“, taigi liepų aleja, ir laisvalaikiu galėjęs žaisti tinklinį. Valgis buvęs be priekštų ir be to

buvo galima dar šį tą prisipirkti. Kalėjimas išėjęs jam į naudą. Čia jis radęs dvasios ramybę (psl. 86), bet nesutikęs su mintimi, kad jis savo kalėjimo bausmę galėjo būti ir nusipelnęs!

Tačiau dėl savo tinginystės ir kaprizų Solženicynas buvęs perkeltas į Ekibastuzos darbų stovyklą, į Karagandos sritį. Ten jam teko dirbti fizinį darbą, bet irgi geros sąlygos. Buvęs perkeltas „brigadyriu“, jo brigadoje dirbė estai, latviai, lenkai ir vengrai. Maistas stovykloje buvęs pilnai pakankamas, tačiau jo 70 m. amž. gimnastiką kas mėnesį siuntusi jam siuntinius su maistu, baltais, sąsiuviniais, pieštukais ir kt. Solženicynas buvęs išleptintas. Pasigedęs ko saldaus, jis parašęs: „Nesiuskite man džiovintų vaisių... Esu persalgęs...“ Machorkos siųskite Nr. 1, nes Nr. 2 ir Nr. 3 man per silpnas (psl. 116).

Nemini likvidacijų, kankinimų

Kad labiau įtikintų skaitytoją apie Ekibastuzos darbo stovyklos malonumus, Rešetovskąja pasakoja apie vengrą Janosą iš Solženicyno darbo brigados. Tas 18 metų amž. jaunuolis, patekęs čia ir per ilgus kalėjimo metus taip pamilęs rusus ir viską rusišką, kad vėliau sugrįžęs į Vengriją, tuoj įrengęs savo bute „Rusijos kampelį“. Jis turi gerą darbą, savo šeimą, vaikus, bet Janušis trūksta antrosios tėvynės — mielos Rusijos! Vaikštinėdamas vienas po mišką jis dainuoja rusų dainas: „Vot mėtisia troika pochtovaja...“ (gal ir „Vniz po matuš ke po Volge“?) Ir apie Ekibastuzos darbo stovyklą Janušis geriausi atsiminimai ir jis didžiūjojasi, kad galėjęs dirbti, dalyvauti prie Ekibastuzos darbo stovyklos įrengimo darbų (psl. 123).

Toliau dėj „Viena diena Ivano Denisovičio gyvenime“ — nintelio veikalas, išleisto Sovietų Sąjungoje, Rešetovskąja sako, kad ji, sekretoriaudama rašytojui, tą kūrinių perspaudinius rašomąją mašinėlę ir radusi jį nuobodžiu, pilku. Tą patį ji sako ir apie kitus Solženicyno veikalus.

Žmonių gyvenimą Sovietų Sąjungoje Rešetovskąja atvaizduoja laisvą ir idilišką. Ji niekur nepamini nei Stalino likvidacijos, nei deportacijos, nei mirties bausmės. Apie save ji pasisako esanti idealiomis: karštai mylinti ir pasištventusi žmona, mokslininkė chemikė Rižanės universitete. Tiesa, Solženicynui atliekant bausmę, ji su juo buvo išsiskyrusi (Nukeita į 5 psl.).

(Bus daugiau)

TEISĖ DALYVAUTI LAISVĖS KOVOJE

Kaip ją sprendžia naujai pasirodęs "Tėvynės Sargas"

JUOZAS KOJELIS

Gegužės mėnesį skaitytojų pasiekęs "Tėvynės Sargas" 1976 nr. 1 (34) turi vertingų straipsnių, tačiau medžiagos aktualumu nepasizymi. Blogiausia, kad net apžvalginėje — publicistinėje žurnalo dalyje spausdinami seni, prieš 1 — 2 metus skelbti atsišaukimai, seniai įvykusių konferencijų ir suvažiavimų aprašymai, o kai kur iš viso negalima susigaudyti, kada atžymimi įvykiai yra buvę.

Dėmesio vertas programinis, žurnale pirmuoju spausdinamas Algirdo J. Kasulaitis straipsnis "Grėsmė ir ryžtas". Nėra abejonės, kad straipsnyje skelbiamos mintys reflektuoja nuostatus, jo patriotizmą ir rūpestį lietuviškomis problemomis. Tik tam tikros abejonės iškyla, kai jis iš patriotinių bendrybių pereina į konkrečias situacijas. Prie jų ir norime kiek sustoti, nes čia jau pasigendame nuoseklaus galvojimo ir faktų pilnumo.

Kaip Krupavičius suprato PLB?

Aiškindamas PLB prigrimtį, Kasulaitis straipsnyje teigia: "PLB yra sukurta dirbti švietimo ir kultūros darbą, bei jam koordinuoti, vadovauti... Jos orbiton įeina švietimas, sritis, kuri paprastai vadinama kultūrine veikla, bei tos sritys ir poreikiai, kurie turi reikalo su tautinės gyvybės išlaikymu švietimoje, tautinės kultūros kėlimu ir pan... Ji taip buvo suprasta jos kūrėjų, taip interpretuojama daugelio žmonių šiandien" (Šioje ir tolimesnėse citatose daromi pabrūkšimai yra Kasulaitio).

Bandydamas įrodyti PLB-nės kūrėjų sampratą, Kasulaitis cituoja Krupavičių: "PLB turi du tikslus — pagrindinį ir atsitiktinį. Pagrindinis — išlaikyti lietuviškos lietuvių, atsitiktinis — atkurti Lietuvai laisvę".

Nėra abejonės, kad savo PLB definiciją ir atsišaukimą Krupavičius Kasiulaitis, nors to tiesiog ir nepasako, nelinkęs Lietuvių Bendruomenei pripažinti teisės dalyvauti Lietuvos laisvės kovoje.

Ta spėjimą sutvirtina jo pasisakymas apie ALT-a: "Ji yra politinė — visuomeninės prigrimties teisėta, tradicinė Amerikos lietuvių politinė — visuomeninė institucija — vadovė, turinti Amerikos lietuvių pasitikėjimą ir atlikusi milžiniškų darbų Lietuvai ir lietuviams".

Pralaidę šios definicijos kai kuriuos prasilenkimus su logikos dėsniais ir faktiška padėtimi, sustokime prie jo teigimų turinio. Stengdamasis LB apriboti kultūrinės veiklos sritimi, Kasulaitis iškreipia Krupavičiaus PLB sampratą. Tą iškreipimą padaro ne jo mityrių sufalsifikavimas, bet nuostata. Tiesa, kad Krupavičius pasakė, jog pagrindinis PLB tikslas išlaikyti lietuvių, o atsitiktinis — atkurti Lietuvai laisvę, tačiau jis tuo pat pridėjo, kad atsitiktinis tikslas šiuo metu svarbesnis už pagrindinį. Taigi Krupavičiaus PLB samprata visai skiriasi nuo tos, kurią "Tėvynės Sargas" skaitytojams bando įpiršti Kasiulaitis. Jei PLB kūrėjais laikysime visus tuos, kurie paruošė PLB konstituciją, tai joje rasime parašą, kuriame nurodoma, jog kol tautos kamienas pavergtas ir Lietuvos suverenumo vykdymas sustabdytas, (PLB) reikiama lietuvių tautos ryžtas būti laisvai ir nepriklausomai ir tuo reikalu daro reikiamus žygius, jeigu Lietuva būtų laisva, aišku, kad PLB-nė Lietuvos laisvinimo darbu užsiimti nereikėtų.

Kasiulaitis teigiamas, kad jo siūloma prasme PLB "interpretuojama daugelio žmonių dabar", nieko nepasako, nes gal dar daugiau žmonių ją interpretuoja taip, kaip Krupavičius ir kiti kūrėjai.

Prieš priėmus kasiulaitišką PLB-nės interpretaciją, reikėtų paklausti, kas Lietuvos laisvinimo darbuose LB-nę pakeistų Kanadoje, Australijoje ir kituose kraštuose, kur jokių "altų" nėra ir kur Vlikas neturi organizacinių tinklų. Jei ta teisė LB-nėi pripažįstama kituose kraštuose, tai ar Bendruomenė Amerikoje veikia susiaurintomis teisėmis?

Atrodo, kad tas klausimas tiek aiškus, kad rimta spauda, kėsinamasi į PLB prigrimtines ir formalias teises, save tik degraduoja. Tą malonumą reikėtų palikti tiems laikraščiams, kurie savo skaitytojus maitina žurnalistiniu jovalu.

Krupavičiaus pažiūra į LB-nės tikslus labai paprasta, aiški ir logiška. Ją būtų galima palyginti su pažiūra į ūkininko funkcijas: pagrindinis ūkininko tikslas — gaminti žemės ūkio produktus, atsitiktinis, iškilus gaisrui, — būti gaisro gesintoju. Tai gi ne teisė LB-nėi dalyvauti laisvės kovoje turėtų būti paneigiama, bet tik svarstomas laisvinimo darbe besireiškiančių jėgų sudėtinimas ir kiek įmanoma pilnesnis ir racionalesnis turimų jėgų panaudojimas. Darbo daug, o darbininkų nepakanka. Ne kaip dirbančiuosius iš laisvinimo darbų išjungti, bet kaip daugiau jų įtraukti turėtų kvaršinti blaiviai ir racionalias galvas.

Kasiulaitis LB-nės pozicijose

Kasiulaitis savo straipsnyje gyvybinę lietuviškąs problemas ir svarst. Ir labai įdomu, kad tais svarstymais pats atsiduria LB-nės pozicijose. Sakysime, LB apie Helsinkio susitarimus yra pakartotinai pasisakiusi kaip apie nuostolį laisvės kovai atnešusi akta, o Alta, kurią Kasiulaitis pavadinęs Amerikos lietuvių politinė "vadovė", oficialioje interpretacijoje aiškina, kad "tas dokumentas gali būti mūsų bylai net naudingas... mūsų kontaktai su pavergtu kraštu daugelyje sričių pagerės...". Kasiulaitis savo straipsnyje, kaip ir LB, teigia, kad tos konferencijos vienas iš tikslų yra "įteisinti pavergtųjų kraštų pavergimą".

JAV LB krašto valdyba savo veikla yra išreiškusi rūpesčius dėl valstybės sekretoriaus laiško Lietuvos atstovui Vasario 16 proga nuprasminimo, dėl Pavergtųjų tautų savaičių deklaracijų sumenkimo, darė ir daro žygius dėl Lietuvos diplomatines — konsularines tarnybos sustiprinimo, dėl Amerikos oficialių pareigūnų vizitų Vilniuje, dėl valdžios leidžiamuose žemėlapuose Baltijos valstybių problemos eliminavimo, dėl valdžios subsidijuojamų simfoninių orkestrų Vilniui siuntimo, kurių laikas sutampa su Lietuvos okupacijos ir išvežimų datomis. Altos veikloje ryškūs rūpesčiai dėl šių problemų nematyti. Priešingai, ji teigia, kad "prezidentas Fordas giną Lietuvos laisvę" ir visuomenę kviečia už tą gynimą siųsti jam padėkos laiškus.

Kasiulaitis "Grėsmė ir ryžtas" straipsnio mintimis laikosi LB pozicijų: "Valstybės Departamentas laišku mūsų atstovui Washingtono Vasario 16-tosios proga kas metai yra blyškesni. Pavergtųjų Tautų savaičių gili prasmė sumenkinta, JAV konsulariniai agentai daro vizitus Vilniaus miesto komunistinei valdžiai... Klyptis aiški ir mūsų laisvės pastangoms mažai žadanti".

Simas Kudirka ir įvykiai Australijoje

Tiesiant Kasiulaitio straipsnio analizę, reikia sustoti prie jo straipsnio įžanginių minčių. Jis čia dėsto, kad "Lietuvių laisvės kovoje paskutiniu metu du įvykiai išskirti savo svarba: Aus-



Brazilijos lietuvių imigracijos 50-ties metų sukakties proga programą atlieka M. Vinkšnaitienės paruoštas jaunuolių būrelis gegužės 30 d. Sao Paulo mieste.

SV. TEVAS APIE ITALIJOS RINKIMUS

Italijos vyskupų uždaviniai Evangelizacijos srityje, tikinčiųjų laikysena būsimuose politiniuose rinkimuose Italijoje ir Bažnyčios tarnyba žmogui, — tai trys pagrindinės temos, kurias palietė Popiežius Paulius VI, kalbėdamas Italijos vyskupų konferencijos generalinės asamblėjos posėdyje. Politiniai rinkimai Italijoje, birželio mėnesį, kalbėjo Paulius VI, gali turėti lemiamos reikšmės krašto atečiai. Todėl tikintieji privalo vieningai atlikti savo rinkiminę pareigą, per balsavimus pasisakydami už tokius politinius sąjūdžius, kurie neprieštarauja krikščioniškajai ir religinei gyvenimo sampratai, kurie atsižvelgia į dvasinius tautos polėkius ir visuotinės gerovės siekimus, kurie apsaugoja žmogaus vertę ir jo orumą. Tikinčiųjų balsas politiniuose rinkimuose, pažymėjo Popiežius, privalo išreikšti ir patvirtinti jų ištikimybę amžinoms vertybėms, kurių krikščionys niekad negali atsisądėti. Tikinčiųjų pilietinė, moralinė, socialinė ir religinė pareiga yra — nepritarti tokiom politinėm ideologijom, kurios atmeta religinę gyvenimo sampratą. Bažnyčia, kalbėjo Popiežius, nereikalauja sau privilegijų: mylėdama žmones, kaip Kristus juos mylėjo, Bažnyčia tetrokšta tarnauti žmogui, jį apšviesti ir apsaugoti kiekvieno pavienio žmogaus ir visos Dievo tautos orumą ir laisvę.

tinti jų ištikimybę amžinoms vertybėms, kurių krikščionys niekad negali atsisądėti. Tikinčiųjų pilietinė, moralinė, socialinė ir religinė pareiga yra — nepritarti tokiom politinėm ideologijom, kurios atmeta religinę gyvenimo sampratą. Bažnyčia, kalbėjo Popiežius, nereikalauja sau privilegijų: mylėdama žmones, kaip Kristus juos mylėjo, Bažnyčia tetrokšta tarnauti žmogui, jį apšviesti ir apsaugoti kiekvieno pavienio žmogaus ir visos Dievo tautos orumą ir laisvę.

PAUKŠTIS TURI KISENĖS

Vienos paukščių rūšies patinas, priklausantis Heliornitidae šeimai, pasižymi būdinga savybe — po savo sparnais turi jaunikius kišenės formoje. Paukštis yra vidutinės anties dydžio, gyvena Pietų Amerikoje prie upių ir tvenkinių.

Gamtininkai tyrinėdami šių paukščių gyvenimą buvo nustatę, kad daugybėje šių paukščių lizdų jiems nepasiekė aptikti nė vieno jauniklio. Atidžiai apžiūrėję sugautus paukščius, jie suprato, kodėl lizduose nebūna jauniklių. Konstatavo, kad po kiekvieno paukščio patino sparnu yra savotiška odos raukšlė, kurioje telpa vienas mažytis jauniklis. Mažyliai patekę po tėvų sparnais gerai gali jaustis, su kuriais jie paukščiai gali skirti arba plaukti. Tačiau patelės tokių kišenų savo jaunikliams nešioti neturi.

— Mylėk tėvynę ir trūkš jos labui. Tavo tėvynės labas — tavo ir tavo vaikų labas.

VI. Putviniskis

Paieškojimas

Ieškomas JONAS LINKEVIČIUS, kilęs iš Šiaulių. Gv. Chicagoje. Prašomas atsiliepti šiuo adr.: Bronius Mikalauskas, 1414 W. El Segundo Blvd., Mobile Home No. 20, Gardena, California 90249



XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausiąja premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca, ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinės sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZIO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bent kam: svetimtautiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti 50 centų už persiuntimą. Iliustruojamam gyvenimo mokė 5 proc. mokesčių.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos Radijal
Stereo ir oro vėsinant
Pardavimas ir taisyimas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 778-1486

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-9654

VALOME

Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, IL 60632, telef. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

ISIGYKITE DABAR

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 35 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut. Lietuviai! Kas šieandien nuo 4 iki 5 val. popiet. iš W. V.D. Station New York (1330 kil. AM ir 97.9 meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Simkus
1467 Ford Drive
Montclair, N. J. 07042
Tel. 322-5555 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis ir Lietuvių kultūrinį valandų angliškai, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey) WBOU 92.5 meg. FM, Fairland, 1:30-2:30 p. val. (Vadovauja prof. J. Simkus)

Pulki dovana — bet kuria proga!

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Suredagavo

Jozepina Dazdvardenė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šėstaį laidą šios populiarios virimo knygos J. Dazdvardenės vėl patikslino ir pagraizino šį laidą naujai pasiaukimas.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitatautius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra puiklusi daug pasisekimo lietuvių ir kitatautių darbo vietose ir organizacijose. Knyga yra labai graži ir įrta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite paštu:

DRAUGAS, Knygų skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojams pridėkite 50 centų mokesčiama ir paštui)

Aloyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vodegės Palubinskienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlynu karveliu" autorius paličia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai gerai suvokiama. Įrta ir kietas viršelis. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktie savo paliejamam vaikui dovanti. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

REAL ESTATE

OAK LAWN

Mūr. ir kedro medžio bi-level
3 miegamai, 1 1/2 vonios centr. oro vėsinimas, apšild. 2 1/2 maš. garažas, dirbtuvė, šoninis įvažiavimas. Arti mokyklų, gerai užlaikytas gražus namas. \$24,900.

McKEY & POAGUE

12247 Harlem — 361-4226

Savininkas parduoda 6 kamb. (3 mieg. namą 1 1/2 vonios. Rūsys. Garažas. Apyl. 72-os ir Albany. Puikiam stovy. \$31,000.00. Skambint 778-1935

Likusių 3 kamb. (3+ miegamieji) townhouse ir butai. Architektūriniai gražūs baltos plytos pastatai su balkonais, Thermopane langais ir atskir. centr. šildymo sistemom. Townhouse turi 1 1/2+ prausydo ir židinį. Likusių butai atneša \$8,700 metinių pajamų. Idealus namas didėlei šeimai ir investavimui. \$104,000.00. 2953 W. 71 St. Apžiūrėjimui skambinkite 778-6888

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7490

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKIVIMAI, pildomi

PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT

NUOMOSIT

IŠVAIRDS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-5861

8929 So. Harlem Ave. — 598-3290

Mūrinis — 5 kamb. ir 2 kamb. po stogę. Centr. gazu šildymas, garažas 56 ir Rockwell. \$22,000

2 po 5 kamb. mūr. Centr. gazu šildymas. 2 maš. garažas. 61 ir Talman \$23,900.

3 butai ir tuščiš krautuvis. \$360.00 mėn. pajamų. Brighton Pka. \$28,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

NAMŲ REMONTAS

PRIEMAMA KAINA

Tabeau ir naujai įrengti vonios, virtuvės ir naujas lubas. Įrengti kambarius rūky. Dujai.

Zigmantas, tel. 778-0838 po 6 v. vak.

MARHA NOREIKIENE

VYTAUTAS ZUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pagreidintomis geros rūšies prekėmis. Maistas iš Europos sandėlių. 2808 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 6-2787

NAMŲ APSILDYMAS

Tabeau geras ir sandėdu naujus po- čius. Pigiai šilvina šilpti alvymus ir perdūre dū dū. Ideali vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYŠ — tel. 447-8806

Ivairių prekių patrinkimams ne- brangiai ir mūsų sandėliu.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3323 S. Halsted St. Chicago IL 60608

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3320

V. Valentinis

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notaratas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6435 So. Kedzie Ave. — 778-2233

HELP WANTED — VYRAI

MACHINISTS — TOP PAY

• ENGINE LATHE OPERATORS • BRIDGEPORT OPERATORS

• HORIZONTAL BORING BAR (\$6.50 starting pay)

• NUMERICAL CONTROL CINTIMATIC

• TURRET LATHE OPERATORS

All operations must be own set ups, have own tools, 3 to 5 years experience. Profit sharing. Blue Cross — Blue Shield, Paid Vacations & FREE Life Insurance. Apply In Person

SMEDBERG MACHINE & TOOL INC.

7834 South Chicago Avenue, Chicago, Illinois 60617

ALLOY IS GROWING

Office and accounting clerical help wanted. Good pay, benefits, and working conditions.

Call GREG at

225-2212

or come in for interview at

3207 South Shields Ave.,

Chicago, Illinois

SECRETARY

for general contractor's office in Lincoln Park area. Typing 60 WPM. Shorthand 80 WPM. Call for appointment.

248-4130

HELP WANTED — VYRAI

UPHOLSTERY CUTTER

Excellent wages

Good working conditions

Call or come in

1347 S. MICHIGAN AVE.

Phone: 427-5350

DEMESIO!

PLUMBING

Vonių, virtuvės sūkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdiai išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak.

SERAPINAS — 778-0205

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaltomas lietuvių dienraštis. G skelbimų kainos visiems priimamos.

HEATING

AIR CONDITIONING

D. Zukauskas

4444 S. Western Avenue

Tel. — VI 7-3447

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Parnuė —

dipl. teis. Pranas Šnias

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Cie nuosekliai aptariamame testametu reikalingumas ir ju galia bei nurodoma ju forma ir paduoda ne tik patalaidi ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50: Be ty formų — \$3.00. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiama

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

\$23 WEST 34th PLACE

Tel. — FRontier 6-1882

Perskaite "Drauge", duokite

J kitiems pasiskaityti.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

A. A. ROMA MISIULYTĖ PRISIMENUS

Birželio 13 dieną, sekmdieną, D. ir A. Misiuliai, gyvenę Lemonte, suprastę savo gimines, draugus ir pažįstamus prisiminimui prieš metus mirusios dukros Romos. Romos prisiminimui buvo skirta visa diena: Prasišėjo šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje už velionę, kurias laikė šeimos draugas Gary lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Urbonas. Vėliau visi vyko į kapines, kur buvo pašventintas paminklas. Prisiminimo diena užbaigta Misiulių erdvioje rezidencijoje — pietumis. Misiuliai, gerai susipratę lietuvių, buvo taip išauklėję ir savo dukrą Romą. Jie nuolatiniai "Drango" ir kitų lietuviškų laikraščių skaitytojai. Romą juos visus irgi skaitydavo. Romai lankė lituanistinę mokyklą, šoko tautinius šokius, dainavo lietuviškame chore, buvo aktyvi skautė. Deja vos 21 metų amžiaus studentė turėjo palikti tėvus, brolius, seserį, gimines ir draugus. Velionė buvo pašarvota su tautiniais rūbais. Sunkus jausmas apima dalyvaujant paminklo šventinime asmenis, kurie su ja dar tik prieš porą metų bendravo. Prisiminti, koks žmogaus gyvenimas traukė. Per Romos atminimo pietus visų veidai buvo rimti, susikaupę — visi jos galėjo, nes gėlė buvo nuskinta vos spėjusi pražydyti. Pietų metu akst. mokyklos direktoriui J. Masilionui pasiūlius Romą buvo įrašyta į Lietuvių fondą, svečiams sudėjus apie 300 dol.

Jonas Prunskis

Boston, Mass.

VEIKLUS ATEITININKAS BAIGĖ GIMNAZIJĄ

1976 VI. 5. Išmijąją Jėzuitų Bostono kolegijos gimnaziją baigė

SOVIETAU NUVERTINA SOLŽENICYNĄ

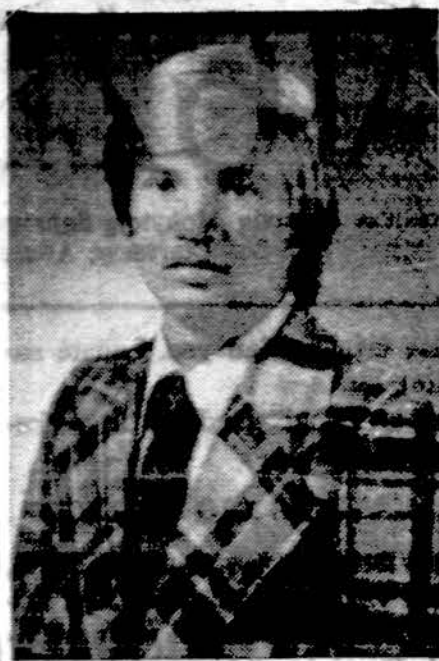
(Atkelta iš 3 pusl.)

si ir gyvenusi su kitu, bet Solženicynui grįžus, ji palikusi savo draugą ir sugrįžusi pas pirmą vyrą. Bet Solženicynas pasidaręs nedėkingas ir savimeilis. Ta "Viena diena..." ji labai išgarsinusi ir "visai susukusi jam galą". Jis nebe klausė draugų patarimų ir įsivaizdavo, kad tik jis gali teisina galvoti ir vertinti gyvenimo aplinkybes. Seimyninis gyvenimas pasidaręs nebe patenkinamas. Sekretorės pareigas pasiėmusios įvairios Solženicyno "garbintojos"... Jis vienas pats savitėmis važinėjęs į Leningradą, į Maskvą. Rešetovskaja, širdies kartelio kupina, pasakoja, kad buvę kaliniai yra pasidarę nebe patenkinami. Mini Solženicyno stovyklos draugą Paniną. Ir jo graži žmona, vyrą uždarius stovykloje, gyvenusi su kitais, bet kai Paninas grįžęs, palikusi draugus ir grįžusi prie savo skeletą panašaus vyro ir su dideliu pasiaukojimu jį bei atgaviniusi. Čia jau autorė ir korektorai pražiojęso! Iš poilsio vietos, kurortų, kur "geros gyvenimo sąlygos", grįžo skeletas. Ir kokią buvo Panino padėka? Jis vedė žydę, kad galėtų išvykti į Izraelį.

Paskutiniai polono rezervai — žmona

Apie ilgą Solženicyno persekiojimo periodą iki išstėmimo, Rešetovskaja tyli. Ji tyli ir apie Solženicyno romanus, išspausdintus užsienyje, ir taip pat nemini Solženicynui paskirtos Nobelio premijos. Taigi, kompartija, norėdama puliti Solženicyną, matyt, panaudojo paskutinius rezervus — buvusią Solženicyno žmoną Nataliją Rešetovskają, kurios knyga turi sutruškinti rašytoją Solženicyną Vakaruose.

A. T.



J. Aleksonis

gė inžinieriaus Tado ir medicinos technikos Česlavos Aleksonių sūnus Jonas Arūnas Aleksonis iš Braintree, prie Bostono. Tą gimnaziją, be Jono, šimet dar baigė Tomas A. Rasys. Taigi tik 2 lietuvių iš 246 abiturientų. O gimnazija — garsi savo aukštu mokytojų ir rimtu doroviniu katalikišku auklėjimu. Gaila, kad rimtus gyvenimo pagrindus duodančią gimnaziją taip mažai lietuvių telanko.

Jonas, būdamas didelių gabumų ir uolumo mokinys, gavo garbės atestatą ir Priklauso Valstybinei garbės draugijai. Prieš porą metų jis lygiai pasižymėdamas baigė Bostono Lituanistinę mokyklą. Buvę veiklus ateitininkas, pasižymėjo gerais rašiniiais ir būvo ateitininkų laikraščio redaktijos narys. Uoliai dalyvavo ateitininkų kursuose-Bostonie, Putname, pasiekdavo net "Dainavą". Pernai pirmininkavo Bostono moksleivių ateitininkų kuopai. Prieš keletą metų su tėveliais ir sesute Asta plačiai važinėjo po Ameriką — ligi Californijos. Prieš porą metų pamatė Vakarų Europą. Visą laiką išsikuria savo lietuviškumą (neteko jo girdėti niekad angliškai kalbant su draugais lietuviškais), geros knygos ir sporto pamėgimu. Ypač mėgsta šachmatus (buvo kurį laiką Bostono lietuvių moksleivių komandos kapitonas) ir golfą. Nuo vaikystės visas vasaras praleisdavo sveikoj gamtinėje aplinkoje — New Hampshire kalnuose. Jis labai dėkingas toli numatantiems savo tėveliams už leidimą į katalikų gimnaziją ir vasaras Baltuosiuose kalnuose!

Dabar priimtas į garsųjį Massachusetts Technologijos institutą (MIT). Tikime, kad taip pat reikšis ir mūsų visuomeniniam gyvenime.

V.K.

KARD. BAUM IR LIETUVIAI

Arkivyskupas Baum, paaugštintas kardinolu, grįžęs iš Romos celebravo pirmas iškilmingas šekminių Mišias šv. Mato katedroje, Washington, D. C. Šiose pamaldose kitų diplomatų tarpe buvo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona. Jį pasveikinti aukštoje pareigose buvo atsilankęs prezidentas G. Fordas.

Po pamaldų įvykusiame priėmime, eilėje priejus pasveikinti kardinolu, P. Kajeckienė sveikino savo ir visų laisvame pasaulyje esančių lietuvių vardais. Kardinolas Baum prisiminė, kad jį yra pažinęs anksčiau, pasakė, kad "lietuvių man yra arti širdies". Iš O. Kajeckienės teko patirti, kad Lietuvos atstovas ir ji turėjo progos susipažinti su kardinolu švento Sosto delegatūroje 1969 m. ir papasakoti apie Sovietų okupuotoje Lietuvoje katalikų priepasūdą ir persekiojimus.

žinėjo po Ameriką — ligi Californijos. Prieš porą metų pamatė Vakarų Europą. Visą laiką išsikuria savo lietuviškumą (neteko jo girdėti niekad angliškai kalbant su draugais lietuviškais), geros knygos ir sporto pamėgimu. Ypač mėgsta šachmatus (buvo kurį laiką Bostono lietuvių moksleivių komandos kapitonas) ir golfą. Nuo vaikystės visas vasaras praleisdavo sveikoj gamtinėje aplinkoje — New Hampshire kalnuose. Jis labai dėkingas toli numatantiems savo tėveliams už leidimą į katalikų gimnaziją ir vasaras Baltuosiuose kalnuose!

LAIŠKAI "DRAUGUI"

PO LB SIOLYMU

JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos rinkimai praėjo ir turime 60 jos narių. Skaityti gražus — apskritas ir gana romantiškas. Lietuvoje sakyti visą kapą narių. Jie išrinkti tiesioginiu būdu. Ar tai buvo atlikta pagal "pilnutėlės" demokratijos rinkimų praktiką, toliau erandiam nuo rinkimų technikos, nėra ko pasakyti. Tačiau, kai buvo balsuojama ir paštu ir ne visur buvo balsuotojų sąrašai, kažin ar tai atitinka klasiškos demokratijos rinkimų praktiką. Stasys Barzdukas savo laišku (Draugas 1976. III. 23) išaiškino, kad rinkimai bus demokratiški.

Ryšium su naujos tarybos išrinkimu man kyla kitas klausimas: būtent, ar naujosios tarybos nutarimai bus daromi tik mūsų išrinktųjų tarybos narių, ar bus laikomasi JAV LB įstatų 15 straipsnio nuostatų, pagal kuriuos lygiateisiais tarybos nariais su išrinktaisiais laikomi ir tie, kuriuos taryba paskyrė į LB krašto valdybą, ir apygardų pirmininkai. Prieš kapos išrinktųjų pridėjus 11 mūsų nerinkusių valdybos narių ir 10 apygardų pirmininkų, taryboje balsuotų kvieštinių, o ne rinktinis 21 asmuo. Tai

bus didelis rinkinių atmišimas.

Tikėsime, kad naujai išrinktieji tarybos nariai supras netinkamą padėtį ir 15 statuto straipsnį pakeis. Jei šiemet balsuotojų skaičius sumažėjo apie 30 procentų, palyginus su prieš trejus metus įvykusiais rinkimais, tai ne dėl blogo oro, ypač kai jis visai nekliaudė balsuoti paštu, bet daugiausia dėl padarytų klaidų, įskaitant ir mano aprašytą, kurią įvedė St. Barzdukas. Jis 1968 m. PLB seime, įvykusiame New York'e, primygtinai reikalavo, kad seimas suteiktų balso teisę ir PLB valdybos nariams. Po ilgų ginčų jam pasisekė laimėti. Netrukus ta neteisėta praktika atidūrė ir JAV LB tarybos statutą.

Juozas Audėnas

VAIKAI MOKOMI GATVĖS JUDEJIMO TAISYKLIŲ

Vakarų Vokietijoje įdomiai sugalvojo išmokyti vaikus gatvės judėjimo taisyklių. Muencheno policininkai autobuse iškūrė saviveiklį lėlių teatrą. Teatras rengia spektaklius skveruose, alėjose, vaikų žaidimo aikštelėse ir didesniuose kiemuose. Pjesę vaidina keturi policininkai — teatro aktoriai ir 86 lėlės, "atvykusios iš tolimo krašto", negali susigaudyti mies

A. + A. MYKOLUI KALINAUSKUI Lietuvoje

A. + A. Inž. ZIGMUI KALNUI - KALINAUSKUI

Amerikoje mirus,

seserį, dantų gyd. ELENĄ GIEDRAITIENĘ, jos šeimą ir visus kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Dantų Gydytojų Sąjunga



Monika Verba

Pernaruskaitė

Gyveno Hot Springs, Arkansas. Anksčiau gyv. Chicagoje.

Po sunkios ligos mirė birželio 13 d., 1976, 6:50 val. vak.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Nemakščių parapijoje, Medekšinių kaime. Amerikoje išgyveno 11 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Julius, švogerkos Kazimiera Wirbickas ir Josephine Chlipas su vyru Edward, giminais Edward Verba su žmona Regina ir šeimą, Vincentas Verba su šeimą, Mykolas Verba su šeimą ir kiti giminės Amerikoje; Lietuvoje liko du sūnūs: Pranas, marti Zofija ir Robertas, marti Laima, 3 anūkai, 2 broliai: Povilas ir Vladas su šeimomis ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Phillips-Labanauskas koplyčioje, 3307 S. Lituania Ave.

Laidotuvis įvyks ketvirtad., birželio 17 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atdėdėta į šv. Jurgio parapijos kapines, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, sūnūs su šeimomis, broliai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Phillips-Labanauskas. Tel. 927-3401.

A. + A. JULIUI NORKUI mirus,

jo žmonai ir sūnui bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Cicero Lietuvių Medžiotojų-Zuvaltojų Klubas

A. + A. ADOMUI DIDŽBALIUI mirus,

jo žmonai ONAI DIDŽBALIENEI, jos šeimai ir kitiems giminėms reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Vincas Unguraitis su šeimą

DRAUGAS, trečiadienis, 1976 m. birželio mėn. 16 d.

5

to gatvėse. Joms aktyviai padeda lėlės policininkas ir žiūrovai. moksta elgtis intensyvaus judėjimo gatvėse.

Brangiai Motinai mirus, miela JANĖ MAČIULIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė.

San Francisco Lietuvių Bendruomenė

Mylimam Tėvui mirus, mielus RENU IR VYTAUTĄ PAŽEMENUS ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė.

San Francisco Lietuvių Bendruomenė

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIOSKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741 - 2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6632
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAFayette 3-3573

POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1188-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Aštuonerių Metų Mirties Sukaktis



INŽ. ALGIRDAS RŪBAS

Jau suėjo aštuoneri metai, kai staigi ir netikėta mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą sūnų ir brolį. Jis mirė 1968 m. birželio 16 d., palikdamas dideliam rūdę savo tėvelius Mariją ir Juozą Rūbas, brolius Vytautą ir Ramutį su šeimomis bei seserį Vaidilutę su šeimą.

Šv. Mišios už jo sielą buvo atnaujos birželio 13 d. šv. Antano bažnyčioje, Cicero, Ill.

Gimines ir artimieji prašomi prisiminti a. a. Algirdą savo maldoje.

Praėjo jau aštuoneri metai,
Kai tave priglaudė šalta žemėlė,
Liūdinčiom širdim tu mus palikai.

Daug vilties turėjai ilgai gyventi,
Bet džiaugtis tau buvo lemta trumpai,
Mirtis tau gyvybę įamnatėvė nuskėmė —

Turim laukti dienos,
Kai žalia žemės vėlėna
Mūsų kūnus priglaus.

APLINK MUS

× Kun. Juozas Juozavičius šį penktadienį, birželio 18 d., "Lietuvos Aidų" radijo valandoje skaitys paskaitą tarp 10 ir 11 val. vak. Marytė Buivydytė toje pačioje radijo valandoje ves kulinarijos kursą. Radijo valanda girdima banga 1490.

× Danguolė Valentinaitytė, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė, organizuoja gruodžio 4 d. vienos savaitės ekskursiją į Meksiką. Kadangi ji gerai moka ispanų kalbą, tai pati ekskursijai ir vadovaus. Šiuo metu Liet. Dukterų draugija telkia aukas naujiems namams pirkti ir rengia laimėjimus, kurių du didžiausi bus apmokėtos kelionės į Meksiką.

× Adv. Julius Padegimas užsisakė "Draugą" ir šiuo metu pakeitė savo įstaigos būstinę. Jo dabartinė darbovietė yra 33 No. Dearborn, tel. 782-0634.

× Kristinos Kasperavičiūtės, gyv. Alsip, Ill., iš Jono Kinčino, gyv. Chicagoje, jungtuvės įvyks šį šeštadienį, birželio 19 d. 3:30 val. p. p. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Vestuvių vaišės Jaunimo centre.

× S. Juciaus, St. Dariaus brolio (kito tėvo), gyvenančio Lauderdale, Fla. laiškas išspausdino "Tribune" dienraštį. Laiške mini, kad Dariaus-Girėno paminklas Marquette Parke apleistas ir kad parkų vadovybė turi geriau juo rūpintis. Laikraštis nuo savęs pažymi, kad paminklas nėra blogoj padėty.

× Vyta. Didž. šaulių rinktinės šauliai, kurie vyks į Rockfordą, š. m. birželio mėn. 20 d., 9 v. ryte, renkasi šaulių namuose. (pr.)

× Linksmavakariai lituanistinė stovykla paremti įvyks liepos 3 ir 4 d. d., šešt. ir sekm. 8 v. v. Lietuvių Namuose, Union Pier, Mich. Sokiams gros Vytis orkestras. Veiks baras ir maisto bufetas. Ruošia P. L. J. S. Rysčių centras. (pr.)

× Su didelėmis nuolaidomis išparduodami paveikslai ir rūmai dail. A. Petrikonio Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St., prie Kedzie Ave. Tel. 436-2112. Atėd. 7 d. savaitę nuo 10 iki 6 v. v. Pirm. ir ketv. nuo 10 iki 9 v. v. Sekm. nuo 12 iki 5 v. v. Dėl išsikėlimo iš Chicago galerija uždaryma birž. 28 d. (ek.)

× Tautinių šokių šventės banketas ruošiamas po šventės programos rugsėjo 5 d. 7 val. vakare, puošniose McCormick rūmų salėse. Stalai po 10 asmenų. Banketo bilietai po \$15.00 svečiams ir po \$10.00 šokėjams gaunami dabar pas A. Mažeikienę "Parama" krautuvėje, 2534 W. 69th Stret, Chicago, Ill. 60629. Čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festivals Inc. vardu. Šokėjai bilietus užsako per savo grupės vadovybę. (pr.)

Gera proga jaunam spausluvininkui

Jaunas spausluvininkas, kuris turi patyrimo spaustuvės darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašome rašyti: Lith. Cath. Press, 4345 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažymėti patyrimą ir t. t.

× Cicero ir apylinkės lietuviai šį sekmadienį birželio 20 d. kviečiami dalyvauti Lietuvių dienų, Bicentennial minėjime. Minėjimas prasidės šv. Mišiomis parapijos bažnyčioje 10:30 v. r. Meninė, patriotinė programa bus po Mišių Roosevelt mokyklos salėje.



Vera Bubnienė įteikiama antroji premija šv. Kryžiaus ligoninėje už gerai parašytą anglų kalba temą. Premiją įteikia anglų kalbos mokytoja Eleonor Haskins (kairėje).

CHICAGOS ŽINIOS

AUGA MOKESČIAI

Chicago apylinkių namų savininkams pakils mokesčiai. Pačioje Chicagoje padidės apie 1%, Oak Parke — net 10%.

Ypač Cook apskritis nori naujų pajamų.

KELIOLIKA SUZEISTŲ

Gaujos nakčiai ir pirmadienį kai kuriuos keliautojus, kurių automobiliai buvo įstrigę vandenyje, apmėtė akmenimis, plytomis ar net paleido šūviu. Chicagoje suzeista daugiau kaip 10 žmonių.

DIDINS McCORMICK

Planuojama padidinti McCormick parodų rūmus, pratęsiant apie 190 pėdų į vakarus ir pastatą padidinant 140,000 kvadr. pėdų.

PERKA NAUJAGIMIUS

Kūdikų pareikalavimas adoptuoti yra toks didelis, kad Chicagoje mokama po kelis tūkstančius dolerių, kartais išlaidos pakyla net iki 10,000 dol., kad tik gautų įsūnyti. Atsiranda asmenų, tuo spekuliuojančių. Iškelus tą negerovę spaudoje, Illinois prokuroras Scott paprašė pasitraukti jo štabe buvusį įsūnijimų advokatą.

NORI ATNAUJINTI CHICAGĄ

Visuomenės organizacijų vadų grupė, dalyvavusi konferencijoje Washington, lankėsi JAV senate, keldama reikalavimus, kad būtų greičiau atstatomos nykstančios Chicago miesto dalys. Konferencijos iniciatorių tarpe yra National Peoples Action čikagiečių grupė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PASTININKŲ ISVYKA

Organizuotos išvykos yra labai naudingos, nes susitinkama seniau matyti asmenys bei įsigijama naujų pažinčių. Gi bendras padraugavimas padeda bent laikinai užmiršti visas gyvenimo negeroves, kurių kiekvienas daugiau ar mažiau turi.

Lietuvių Pastininkų s-ga, kaip ir kasmet, laikosi tradicijos, ruošia bendrą išvyką — gegužinę. Šiais metais numatyta birželio 20 dieną. Renkamasi 2 val. Marquette Parke prie ežerėlio, o iš ten vyksta kitur. Ta pačia proga bus aptarta s-gos bei kiti savi reikalai.

J. Tiliūnas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kęstutis K. Miklas birželio 5 įvykusioje UBA - Batuno metinėje konferencijoje buvo išrinktas UBA-Batuno prezidentu. Jo pavaduotoju išrinktas latvis Ints Rupners, o finansų reikalams estas Rein Virkmaa. Iš lietuvių pusės į direktoriatą dar buvo išrinkta Helen Kulber ir Kristina Nomeikaitė, o į direktoriatą antrininkais — Donatas Banaitis, Dalia Bulgarytė ir Jonas Klivėčka. Kontrolės komisijai lietuviams atstovauja kun. Barnabas Mikalauskas, OFM. Šiai konferencijai pirmininkavo prei. Jonas Balkūnas. Konferencijos metu buvo taip pat paminėta ir Batuno 10 metų veiklos sukaktis.

Kalbas pasakė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis. Simas Kudirkas ir visa eilė kitų. Gauta daug sveikinimų. Sveikino Lietuvos diplomatinės šefas St. Lozoraitis, Vilko pirmininkas dr. K. Vaitūnas, pabaltiečių diplomatai ir eilė organizacijų.

AUSTRALIJOJE

— Melbourne lietuviai skaudžiusius birželio įvykius mini birž. 20 d. Bus pamaldos, kurių metu giedos parapijos choras, vedamas P. Morkūno. Organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis. Pagrindinę kalbą pasakys Gerald Mercer, žymus australų priešbolševikinis kovotojas, didelis lietuvių tautos bičiulis. Minėjimą ruošia Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba.

— Savanoriai ir pensininkai atremontavo ir nudažė Brisbanės lietuvių namus, pasikirdami daug neapmokamų darbo valandų.

— Lietuvių dienų rengimo komitetas Melbourne labai daug posėdžiauja ir dirba. Komitetui pirmininkauja inž. K. Lynikas.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Susisiekimo nelaimių skaičius okupuotoje Lietuvoje nuolat auga. Pastaruoju metu kasmet netenkame 800-900 gyvybių. Tiek žmonių užmuša automobiliai ir kitos susisiekimo priemonės.

— Okup. Lietuvos teritorijoje šiuo metu yra 169 draustiniai, nacionaliniai ir gamtos parkai. Saugomi 194 senųjų dvarų parkai, 111 geologinių paminklų. Globojama ir neleidžiama kirsti apie 550 medžių — gamtos paminklų.

— Afanasijus Vlasovas, Sovietinės Lietuvos melioracijos ir vandens ūkio ministro pavaduotojas, buvo atžymėtas specialiu garbės raštu.

BUTKUS SU ELECTRONICS

Sportininkas Dick Butkus pasirašė sutartį su Lake Electronics firma, Glenview mieste turinčio radijo ir atitinkamų reikmenų fabrikus. Garsins jų gaminius.

SUGAVO

Gary miesto gyventojas Harold King, 24 m., areštuotas ir patrauktas teisman už nužudymą Tomo McBrayer, 24 m., važiuojusio traukiniu su dukrele ant kelių.

BOMBOS CHICAGOJE

Net 7 laišškai su sprogmenimis — bombomis buvo pasiųsti didžiuliams bendrovėms. Dvi tokios bombos pasiųstos Chicago bendrovėms: McDonalds, esančiai Oak Brook, ir Beatrice Foods, Chicagoje. Sužeistos keturios moterys. Beatrice Foods bendrovė tą laišką — bombą įtarė ir pašaukė policiją, kuri ją išmontavo. Visos bombos sijstos iš Texas valstijos.



PRANESIMAS

Šiame T. Žv. numery yra paslėptas konkursinis straipsnis, vertinamas 25 taškais.

Konkursinio straipsnio: "Kodėl šuo neapkenčia katės, o katė pelės" grąžinimo terminas baigėsi.

NAUJAS LAIRAŠTELIS

Gary (Indianoje) lituanistinė mokykla išleido pirmą numerį mokinių laikraščio: "Tėvų žemė Lietuva, mūs širdyje visada". Gausiai iliustruotas, rotatorium spausdintas. Yra gerų straipsnelių, pačių mokinių parašytų. Iniciatorė ir redaktorė, jaunosios kartos mokytoja Linda Ruzgaitė. Graži pradžia. Lauksime daugiau numerių.

Redaktorius

Šią vasarą aš noriu važiuoti į Worcester, Mass. Ten yra labai gražu. Maironio parko namai buvo sudegę, bet vėl juos atstatė. Maironio parke šoko tautiniuos šokus. Aš labai noriu važiuoti ten. Ten gyvena mano krikšto tėvas ir krikšto motina. Ten aš esu gimusi ir gyvenau keturis metus.

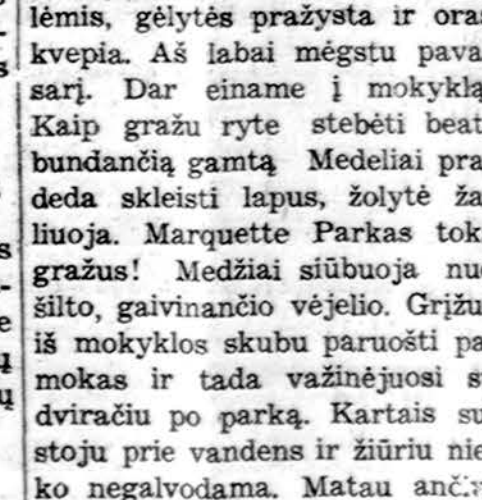
Loreta Raudonytė,
Gary lit. m-los mokinė



Už storių kalėjimo sienų kencia išvežtieji lietuviai. Piešė Ričardas Blinstrubas, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mok.

PAVASARIS

Kas tai yra pavasaris? Tai gražiausias metų laikas. Visur prasideda naujas gyvenimas: paukšteliai grįžta iš šiltų kraštų ir džiugina mus savo giesmelėmis, gėlytės pražysta ir oras kvepia. Aš labai mėgstu pavasarį. Dar einame į mokyklą. Kaip gražu ryte stebėti beatbundančią gamtą. Medeliai pradeda skleisti lapus, žolytė žaliuoja. Marquette Parkas toks gražus! Medžiai siūbuoja nuo šilto, gaivinančio vėjelio. Grįžus iš mokyklos skubu paruošti pamokas ir tada važinėjuosi su dviračiu po parką. Kartais sustoju prie vandens ir žiūriu nieko negalvodama. Matau ančių.



Kaip lapai medžių, taip krinta broliai, palaužti kančių ir teroro. Piešė Lina Didžbalytė, Marquette Parko lit. m-los 4 sk. mokinė

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus
Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

las triuška dantyse. Laputė sako: — Labai gardus, tik perkeps.

KATINAS EJO MEDZIOTI

Vieną šiltą pavasario dieną, kai visi paukšteliai čilbėjo, katinas Čiucis sumanė eiti medžioti. Jis atsiveikino su šeima, pasiėmė pietus, pagalandu nagus ir pagaliau buvo pasirošęs medžioti. Jis gyveno prie miško. Gal manote, kad miškas buvo kaip mūsų? O ne! Jų miškas buvo pilnas pelių ir žiurkių, turėjo kačių maisto. Dėžės buvo pakabintos ant medžių ir galybė įvairių skanumynų. Miške buvo krautuvė, kur galėjai gauti visokių brangenybių.

Dabar grįžkime prie katino Čiucio. Jis daug ko pagavo. Kai grįžo namo, mama iškepė vieną pelę ir išvėrė kitą. Visi skaniai pavagė! Po vakarienės visi atsisėdo ir kalbėjo.

Jie pagalvojo: kas atsitiktų, jeigu nebeliktų daugiau maisto jų miške. Jie bandė kaimynus priversti ką nors daryti. Kaimynai tik nusijuokė. Čiucio šeima labai susirūpino.

Au! Katinas Čiucis iškrito iš lovos! Kaip gerai, kad tik sapnas buvo! Apsidžiaugė ir vėl užmigo. Rytą atsikėlęs visiems papasakojo, ką jis sapnavo. Kad nepritrūktų maisto, mama tėvelių pasakė nueiti ir palmti daugiau katės maisto.

Čiucis, nuėjęs į mišką, nerado katčių maisto. Išsigandęs ėjo pas savininką. Eidamas pamatė didelį vėžimą, kuris atrodė kaip didžiausia pelė ant ratų.

Ramona Bielskytė,
Marquette Parko lit. m-los VI sk. mokinė



O, kad galėčiau nunešti gėlytę ant partizono kapo. Piešė Gina Kilutė, K. Donelaičio lit. m-los VII sk. mokinė.

SEINŲ KRASTE

Praeitą vasarą aš važinėčiau po Europą, kur kiekviename krašte žmonės kalbėjo skirtingomis kalbomis. Aš jų nesupratau, įsivaizduokit, kokia buvo staigmena, kada nuvažiuoju į Punkską, Lenkijoje, ir ten visi kalbėjo lietuviškai. Ten yra didelė lietuviška parapija. Punkskas yra Lietuvos dalis, kurią Lenkija užgrobė kartu su Vilnium.

Kai mes nuvažiuojame pas kleboną, jo šeimininkė paruošė mums gerą vakarienę, nors jau buvo vėlus vakaras. Ji mus valšino raguociu, silkėmis, viščiuku ir kitais skaniais valgiais.

Sekandą dieną klebonas mums parodė naujai pataisytą bažnyčią. Sienos buvo nudažytos lietuviškai tautiniais raštais. Prie altoriaus buvo nupieštas Vytis. Bažnyčioje buvo daug vilnių su lietuviškais užrašais. Tai buvo didelė, graži bažnyčia.

MANO TAUTAI

Daug vargų, daug skausmų iškenčėjęs. Esi dvasioj jauna ir ryžtinga. Tu kaip žmogus stovi prieš vėjus. Vis stipri, vis gali, nemirtinga.

Nors tau veržia grandinėm krūtinę, Nors daug metų tau duobė vis kasa. — Kas įstengs numarint surakinę Tavo amžiną, gyvąją dvasią?!

Iš kapų, iš pilikalnių kyla Ji su dūmais nuo aukuro semo, Laisvės šauksmas sudrebina tylą. Laisvės tos, kuria bočiai gyvena.

Ir jaučiu tavo plakančią širdį. Tavo gyslomis tekančią kraują. Ir mustėjęs pasaulis vėl girdi Tavo šauksmą gyventi iš naujo.

Jamos kartos tau gyvastį neša, Kaip atogrąžų amžiną žiedą. Kai kančioj kraujo asaros lais, Laisvės giesmė vėl širdys užveda.

Daug vargų, daug skausmų iškenčėjęs. Esi dvasioj jauna ir ryžtinga. Tu kaip žmogus stovi prieš vėjus. Vis gyva, atspari, nemirtinga!

Laimutis Švalkus

graziai išpuošta. Paskiau jis mus nuvedė į mokyklą. Ten mokėsi daug vaikų, kurie mokėsi Pirmaj komuniui. Kai mes įėjome, visi vaikai atsistojo ir klebonas paklausė: "Ką sakote, kai svečiai ateina?" Jie vienbalsiai atsakė: "Garbė Jėzui Kristui". Klebonas dar juos klausinėjo ir jie įrodė, kad buvo gerai paruošti.

Vėliau, po pamokų, jie labai domėjosi mūsų VW stovyklavimu automobiliu, nes jie anksčiau tokio dar nebuvo matę. Mes visiems išdalinom gumos. Jiems taip patiko, kad gavę vieną galiuką gumos, jie paslėpė už nugaros ir vėl prašė, iškišdami antrą ranką!

Sekandį dieną įvyko žemės pašventinimas. Klebonas laikė mišias. Po mišių mes visi ėjom procesiją aplink bažnyčią. Anksčiau kunigas eidavo pas ūkininkus ir jų žemę pašventindavo, bet valdžia uždraudė. Dabar ūkininkai atneša truputį žemės gražiai papuoštam krepšely pas kunigą ir kunigas ją pašventina bažnyčioje. Žmonės per pamaldas gražiai giedoja lietuviškas giesmes.

Punkskė lankytis buvo labai malonu. Graži vieta, turinti daug ežerėlių ir miškų. Jos gyventojai malonūs ir draugiški. Man buvo liūdna, kai atėjo laikas išvažiuoti.

Laima Sidrūtė,
Lemonto Maironio mokykla, V klasė.

AVIAUCIAI

Avijautis — stambiausias Arktikoje gyvenantis kanopinis gyvūnis. Patinai sveria net iki 400-500 kilogramų. Avijaučiai labai neišrankūs pašarui, jie gali pakesti didelį šaltį ir pūgas, jie gyvena tolimiausioje šiaurėje. Seniau avijaučiai buvo plačiai pasklidę Europoje, Azijoje ir šiaurės Amerikoje.

Šių dienų natūralus šios rūšies arealas aprėpia šiaurės Kanadą ir Grenlandiją. Čia dar gyvena apie 25 tūkstančiai avijaučių.

Ne kartą buvo stengtasi išplėsti šių gyvulių arealą, instrodukuoti juos gyvenamose vietose. Dideli darbai yra atlikti JAV, Aliaskoje. Tačiau daug jų čia sunaikindavo lokiai. Vėliau avijaučių buvo atvežta į Nunivako salą. Čia jų gyvena keli šimtai.

Jan